

**Prognoza oddziaływania na środowisko
w sprawie projektu miejscowego planu
zagospodarowania przestrzennego
Złotniki – rejon ulic Prostej**

OPRACOWANIE

Biuro Projektów A+U
Joanna Razmuk - Mikołajczak
ul. Cyprysowa 1a
62-052 Komorniki
tel.: 605 21 70 40
joannarazmuk@gmail.com

mgr Joanna Dimke

A handwritten signature in blue ink that reads 'Joanna Dimke'.

Poznań, 7 stycznia 2023 r.
Aktualizacja: 19 marca 2023 r., 2 czerwca 2023 r., 3 listopada 2023 r.

SPIS TREŚCI

WSTĘP		
1.	Przedmiot opracowania	3
2.	Podstawy formalno - prawne opracowania	3
3.	Cel i zakres merytoryczny opracowania	4
4.	Metody pracy i materiały źródłowe	6
CHARAKTERYSTYKA STANU I FUNKCJONOWANIA ŚRODOWISKA		
5.	Położenie, użytkowanie i zagospodarowanie terenu	8
6.	Charakterystyka i stan poszczególnych elementów środowiska przyrodniczego i ich wzajemnych powiązań	8
6.1	Rzeźba terenu	8
6.2	Warunki geologiczno-gruntowe	9
6.3	Zasoby naturalne	9
6.4	Warunki wodne	9
6.5	Gleby	10
6.6	Szata roślinna i świat zwierzęcy	11
6.7	Obszary chronione	11
6.8	Krajobraz	14
6.9	Klimat lokalny, stan powietrza atmosferycznego oraz klimat akustyczny	15
6.10	Pola elektromagnetyczne	16
OCENA ODDZIAŁYWANIA PROJEKTU PLANU		
7.	Ocena rozwiązań funkcjonalno - przestrzennych i innych ustaleń projektu planu	16
7.1	Cel opracowania projektu planu	16
7.2	Ustalenia projektu planu	17
7.3	Powiązanie ustaleń projektu planu z innymi dokumentami oraz sposób realizacji celów ochrony środowiska ustanowionych na szczeblu międzynarodowym i krajowym.	18
7.4	Skutki braku realizacji ustaleń projektu planu	21
7.5	Istotne dla projektu planu... zapisy zawarte w ustawach	21
7.6	Istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia projektu planu	23
8.	Ocena oddziaływania na komponenty środowiska i zagrożenia dla środowiska w wyniku realizacji ustaleń projektu planu, w tym:	23
8.1	Oddziaływanie na rzeźbę terenu i gleby	23
8.2	Oddziaływanie na warunki podłoża	24
8.3	Oddziaływanie na warunki wodne	24
8.4	Oddziaływanie na szatę roślinną, świat zwierzęcy oraz obszary chronione i obszary Natura 2000	25
8.5	Oddziaływanie na stan higieny atmosfery i klimat akustyczny	26
8.6	Oddziaływanie na różnorodność biologiczną	26
8.7	Oddziaływanie na ludzi	27
8.8	Oddziaływanie na krajobraz	27
8.9	Oddziaływanie na zasoby naturalne	28
8.10	Oddziaływanie na zabytki i dobra materialne	28
8.11	Transgraniczne oddziaływanie	28
9.	Rozwiązania alternatywne	28
10.	Zapobieganie, ograniczanie lub kompensacja przyrodnicza negatywnych oddziaływań na środowisko	29

11.	Metody analizy skutków realizacji postanowień projektowanego planu oraz częstotliwość jej przeprowadzania	29
12.	Streszczenie	30
ZAŁĄCZNIKI		
1.	Lokalizacja obszaru opracowania na tle mapy topograficznej	
2.	Położenie obszaru opracowania względem obszarów chronionych	

WSTĘP

1. Przedmiot opracowania

Przedmiotem niniejszego opracowania jest prognoza oddziaływania na środowisko projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Złotniki – rejon ulic Prostej, wywołanego uchwałą nr XLVI/526/22 Rady Gminy Suchy Las z dnia 23 maja 2022 r.

Obszar objęty planem obejmuje teren po południowej stronie ulicy Prostej na odcinku od ulicy Jelonkowej do ulicy Kalinowej w Złotnikach i obejmuje powierzchnię ok. 0,66 ha. Granicę terenu wyznacza:

- od strony północno zachodniej: północno-zachodnia granica ulicy Prostej,
- od strony północno wschodniej: południowo-zachodnia granica ulicy Kalinowej,
- od strony południowo wschodniej: południowo-wschodnie granice działek o nr ewid. od 136 do 140/3,
- od strony południowo zachodniej: południowo-zachodnia granica ulicy Jelonkowej.

Obszar obejmuje tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej oraz działalności gospodarczej przy fragmencie ul. Prostej.

2. Podstawy formalno – prawne opracowania

Zgodnie z art. 51 ust. 1 ustawy z dnia 3 października 2008 r. *o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko* (Dz. U. z 2023 r., poz. 1094 ze zm.) na organie administracji opracowującym m.in. projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego spoczywa obowiązek sporządzenia prognozy oddziaływania na środowisko ww. dokumentu. W tym zakresie nowa ustawa zmienia i precyzuje obowiązujące przed jej wejściem w życie zapisy art. 40 ust. 1 oraz art. 41 ust. 1 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. *Prawo ochrony środowiska* (Dz. U. z 2022 r., poz. 2556). Stanowi ona jednocześnie dostosowanie polskich regulacji prawnych do ustaleń zawartych w dyrektywach Wspólnot Europejskich.

W myśl ustawy o *udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko* prognoza oddziaływania na środowisko stanowi podstawowy dokument, niezbędny do przeprowadzenia postępowania w sprawie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko skutków realizacji polityki, strategii, planu lub programu.

Sporządzenie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego – zgodnie z ustawą z dnia 27 marca 2003 roku *o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym* – ma na celu przede wszystkim określenie:

- przeznaczenia terenu oraz linii rozgraniczających tereny o różnym przeznaczeniu lub różnych zasadach zagospodarowania,
- zasad kształtowania zabudowy oraz zagospodarowania terenu,
- zasad ochrony i kształtowania ładu przestrzennego, ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu kulturowego, ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej,
- szczególnych warunków zagospodarowania terenu, w tym ograniczeń wynikających między innymi z potrzeby ochrony środowiska przyrodniczego i kulturowego,
- zasady modernizacji, rozbudowy, budowy systemów komunikacji i infrastruktury technicznej.

Prognoza ma na celu identyfikację przewidywanych ewentualnych skutków wpływu ustaleń projektu planu miejscowego na środowisko, ocenę zaproponowanych w nim rozwiązań funkcjonalno – przestrzennych, a także ich zgodność z przepisami prawa z zakresu ochrony środowiska.

Opracowanie prognozy oddziaływania na środowisko jest obligatoryjne dla każdego miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego wyznaczającego ramy dla późniejszej realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko. Organ opracowujący projekt dokumentu, o którym mowa w art. 46 ust. 1 pkt 1 ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko, oraz projekt zmiany takiego dokumentu, może, po uzgodnieniu z regionalnym dyrektorem ochrony środowiska i państwowym powiatowym inspektorem sanitarnym odstąpić od przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko, w przypadku spełnienia przesłanek wskazanych w art. 48 ust. 1, ust. 3-5 ustawy ooś. Analizie i ocenie podlega projekt planu wraz z rysunkiem. Prognoza pozwala – we wszystkich fazach planowania – uwzględnić wzajemne relacje pomiędzy uwarunkowaniami przyrodniczymi a przyjętymi rozwiązaniami planistycznymi.

Prognoza oddziaływania na środowisko, wraz z projektem miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, jest przedmiotem społecznej oceny – podlega wyłożeniu do publicznego wglądu, a jej ustalenia mogą mieć wpływ na decyzję Rady Gminy w sprawie uchwalenia planu miejscowego.

3. Cel i zakres merytoryczny opracowania

Głównym celem sporządzenia prognozy oddziaływania na środowisko jest wskazanie przewidywanego wpływu na środowisko, jaki może mieć miejsce na skutek realizacji dopuszczonych w projekcie planu form zagospodarowania przestrzennego, między innymi poprzez ocenę relacji pomiędzy przyjętymi w projekcie planu rozwiązaniami planistycznymi a uwarunkowaniami środowiska przyrodniczego, a także aspektami gospodarczymi i społecznymi, zgodnie z zasadą zrównoważonego rozwoju.

W prognozie oddziaływania na środowisko analizie i ocenie podlega projekt uchwały w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego (tekst) wraz z rysunkiem, stanowiącym załącznik graficzny uchwały. Szczegółowy zakres informacji wymaganych w prognozie wskazano w art. 51 ust. 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. *o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko*. Zgodnie z tym artykułem prognoza oddziaływania na środowisko zawiera:

1. Informacje o zawartości, głównych celach projektowanego dokumentu oraz jego powiązanie z innymi dokumentami.
2. Informację o metodach zastosowanych przy sporządzaniu prognozy.
3. Propozycje dotyczące przewidywanych metod analiz skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu oraz częstotliwości jej przeprowadzania.
4. Informacje o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko.
5. Streszczenie sporządzone w języku niespecjalistycznym.
6. Oświadczenie autora, a w przypadku gdy wykonawcą prognozy jest zespół autorów – kierującego tym zespołem, o spełnieniu wymagań, o których mowa w art. 74a ust. 2, stanowiące załącznik do prognozy.

7. Datę sporządzenia prognozy, imię, nazwisko i podpis autora, a w przypadku gdy wykonawcą prognozy jest zespół autorów – imię, nazwisko i podpis kierującego tym zespołem oraz imiona, nazwiska i podpisy członków zespołu autorów.

Prognoza określa, analizuje i ocenia:

1. Istniejący stan środowiska oraz potencjalne zmiany tego stanu w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu.
2. Stan środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem.
3. Istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności dotyczące obszarów podlegających ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody.
4. Cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu oraz sposoby, w jakich te cele i inne problemy środowiska zostały uwzględnione podczas opracowywania dokumentu.
5. Przewidywane znaczące oddziaływanie, w tym oddziaływanie bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe, długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne, na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru, a także na środowisko, a w szczególności na: różnorodność biologiczną, ludzi, zwierzęta, rośliny, wodę, powietrze, powierzchnię ziemi, krajobraz, klimat, zasoby naturalne, zabytki, dobra materialne, z uwzględnieniem zależności między tymi elementami środowiska i między oddziaływaniami na te elementy.

Ponadto prognoza przedstawia:

1. Rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności na cele i przedmiot ochrony Natura 2000 oraz integralność tego obszaru.
2. Biorąc pod uwagę cele i geograficzny zasięg dokumentu, cele i przedmiot obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru – rozwiązania alternatywne do rozwiązań zawartych w projektowanym dokumencie wraz z uzasadnieniem ich wyboru oraz metod dokonania oceny prowadzącej do tego wyboru albo wyjaśnienie braku rozwiązań alternatywnych, w tym wskazania napotkanych trudności wynikających z niedostatków techniki lub we współczesnej wiedzy.

Zgodnie z art. 52 ust. 1 ustawy z dnia 3 października 2008 r. *o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko*, informacje zawarte w prognozie powinny być opracowane stosownie do stanu współczesnej wiedzy i metod oceny oraz dostosowane do zawartości i stopnia szczegółowości projektowanego dokumentu oraz etapu przyjęcia tego dokumentu w procesie opracowywania projektów dokumentów powiązanych z tym dokumentem.

Stosownie do wymogu art. 53 ww. ustawy zakres i stopień szczegółowości informacji zawartych w niniejszej prognozie został uzgodniony z właściwymi organami, wskazanymi w art. 57 i 58 ustawy – regionalnym dyrektorem ochrony środowiska oraz państwowym powiatowym inspektorem sanitarnym.

Niniejsza prognoza została opracowana w oparciu o akty prawne:

- ustawę z dnia 27 marca 2003 r. *o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym* (Dz. U. z 2023 r. poz. 977 ze zm.),
- ustawę z dnia 27 kwietnia 2001 r. *Prawo ochrony środowiska* (Dz. U. z 2022 r., poz. 2556),
- ustawę z dnia 16 kwietnia 2004 r. *o ochronie przyrody* (Dz. U. z 2022 r., poz. 916 ze zm.),
- ustawę z dnia 20 lipca 2017 r. *Prawo wodne* (Dz. U. z 2023 r., poz. 1478),

- ustawę z dnia 3 lutego 1995 r. *o ochronie gruntów rolnych i leśnych* (Dz. U. z 2022 r. poz. 2409),
- rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. *w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie* (Dz. U. z 2022 r., poz. 1225),
- rozporządzenie Ministra Transportu, Budownictwa i Gospodarki Morskiej z dnia 25 kwietnia 2012 r. *w sprawie ustalania geotechnicznych warunków posadawiania obiektów budowlanych* (Dz. U. z 2012 r., poz. 463),
- rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. *w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku* (Dz. U. z 2014 r., poz. 112),
- rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 17 grudnia 2019 r. *w sprawie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku* (Dz. U. z 2019 r., poz. 2448),
- rozporządzenie Rady Ministrów z 10 września 2019 r. *w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko* (Dz. U. z 2019 r., poz. 1839 ze zm.),
- rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. *w sprawie ochrony gatunkowej roślin* (Dz. U. z 2014 r., poz. 1409),
- rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. *w sprawie ochrony gatunkowej grzybów* (Dz. U. z 2014 r., poz. 1408),
- rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 16 grudnia 2016r. *w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt* (Dz. U. z 2022 r., poz. 2380),
- rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 22 czerwca 2017 r. *zmieniające rozporządzenie w sprawie obszarów specjalnej ochrony ptaków* (Dz. U. z 2017 r., poz. 1416),
- rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 30 października 2014 r. *w sprawie siedlisk przyrodniczych oraz gatunków będących przedmiotem zainteresowania Wspólnoty, a także kryteriów wyboru obszarów kwalifikujących się do uznania lub wyznaczenia jako obszary Natura 2000* (Dz. U. z 2014 r., poz. 1713).

4. Metody pracy i materiały źródłowe

W Prognozie przedstawiono wyniki analizy, a także oceny potencjalnych zagrożeń dla środowiska wynikających z zapisów miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Złotniki - rejon ulic Prostej. Zaproponowano rozwiązania minimalizujące negatywny wpływ ustaleń projektu planu na środowisko. Określono także możliwości podniesienia kondycji i sprawności funkcjonowania systemów przyrodniczych.

Przy opracowaniu niniejszej prognozy wykorzystano następujące materiały źródłowe:

Literatura:

- Ekologia a planowanie przestrzenne, Wiadomości Ekologiczne, t. XXXI, z.3, PAN, 1985,
- Fizjografia Urbanistyczna, A. Szponar, PWN Warszawa, 2003,
- Geografia Polski. Mezoregiony fizyczno – geograficzne, J. Kondracki, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa, 1994,
- Geograficzne badania środowiska przyrodniczego, Rychling A. (red.), PWN Warszawa, 2007,
- Geomorfologia, Klimaszewski M., PWN Warszawa, 1978,
- Koncepcja krajowej sieci ekologicznej ECONET – POLSKA. Fundacja IUCN, Warszawa,
- Mała retencja wodna w Wielkopolsce i jej uwarunkowania przyrodnicze M. Kraska, A. Kaniecki, PAN Kraków, 1995,
- Meteorologia i klimatologia dla rolników. J. Gumiński, Warszawa 1954,

- Monitoring siedlisk przyrodniczych. Przewodnik metodyczny. Część II. Mróz (red.) W.GIOŚ, Warszawa 2012 r.,
- Monitoring siedlisk przyrodniczych. Przewodnik metodyczny. Część III. Mróz (red.) W.GIOŚ, Warszawa 2012 r.,
- Monitoring siedlisk przyrodniczych. Przewodnik metodyczny. Część IV. Mróz (red.) W.GIOŚ, Warszawa 2012 r.,
- Ocena wstępna jakości powietrza w Wielkopolsce – Pierwszy etap dostosowania monitoringu do prawodawstwa Unii Europejskiej, D. Krysiak, M. Pyłuk, Biblioteka Monitoringu Środowiska. Wojewódzki Inspektorat ochrony Środowiska w Poznaniu, 2002,
- Ochrona środowiska w gospodarce przestrzennej, L. Ryszkowski, A. Kędziora (red.), Prodruck, Poznań, 2005 r. Rozwój rolnictwa i jego wpływ na gospodarkę przestrzenną Wielkopolski, A. Bobrowski, Prodruck, Poznań 2005,
- Oddziaływanie napowietrznych linii elektroenergetycznych na środowisko człowieka, K. Koreleski, Infrastruktura i ekologia terenów wiejskich, Polska Akademia Nauk, Kraków 2005.

Materiały kartograficzne

- mapa topograficzna dla obszaru gminy,
- mapa zasadnicza w skali 1:1000 dla obszaru planu,
- www.geoportal.gov.pl,
- www.rzgw.gov.pl,
- www.poznan.pios.gov.pl,
- www.zumi.pl,
- www.bazagis.pgi.gov.pl,
- www.poznan.rdos.gov.pl,
- <https://suchylas.e-mapa.net/>

Dokumenty, inne opracowania:

- Uchwała Nr XLVI/526/22 Rady Gminy Suchy Las z dnia 23 maja 2022 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Złotniki – rejon ulicy Prostej,
- Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Suchy Las, 1998 ze zm.,
- Plan zagospodarowania przestrzennego województwa wielkopolskiego,
- Opracowanie ekofizjograficzne na potrzeby miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Złotniki – rejon ulicy Prostej,
- Program Ochrony Środowiska dla Gminy Suchy Las na lata 2022-2027 z perspektywą do roku 2030,
- Stan środowiska w województwie wielkopolskim raport 2020, GIOŚ 2021,
- Ocena poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku za lata 2017-2019 w województwie wielkopolskim – w oparciu o wyniki pomiarów wykonanych przez Inspekcję Ochrony Środowiska, Poznań, czerwiec 2020,
- Plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry, Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 16 listopada 2022 r. (Dz.U. z 2023 r. poz 335),
- Polityka Ekologiczna Państwa 2030 – Strategia Rozwoju w Obszarze Środowiska i Gospodarki Wodnej.

Inne źródła:

- wizje terenowe (październik 2022 r.),
- dokumentacja fotograficzna (październik 2022 r.).

Powyższe materiały, w połączeniu ze szczegółową wizją terenową, pozwoliły opracować charakterystykę stanu funkcjonowania środowiska, a także możliwości regeneracji i rewitalizacji. Charakterystyka ta została zawarta w rozdziale 5 i 6 *Prognozy*.

W toku prac nad sporządzeniem prognozy przeprowadzono badania terenowe, a także zastosowano metodę indukcyjno-opisową, polegającą na łączeniu w całość zebranych informacji o środowisku i mechanizmach jego funkcjonowania. Dodatkowo posłużono się także metodą porównawczą, wykorzystując ogólną wiedzę o funkcjonowaniu środowiska jako całości.

CHARAKTERYSTYKA STANU I FUNKCJONOWANIA ŚRODOWISKA

5. Położenie, użytkowanie i zagospodarowanie terenu

Gmina Suchy Las położona jest w centralnej części województwa wielkopolskiego. Gmina graniczy bezpośrednio z miastem Poznań od strony południowej oraz gminami Rokietnica – od zachodu, Czerwonak – od południowego - wschodu, Murowana Goślina – od północnego - wschodu i Obornikami – do północy. Wschodnią granicę gminy wyznacza rzeka Warta, a w części północno-zachodniej gminy przepływa rzeka Samica Kierska. Suchy Las położony jest na trasie z Poznania do Koszalina, którą tworzy zachodnia obwodnica Poznania – droga ekspresowa S11 oraz droga krajowa nr 11. Przez gminę przebiega pierwszorzędna linia kolejowa nr 345 relacji: Poznań – Piła – Kołobrzeg oraz linia magistralna – północna łącznica kolejowa. Znaczną powierzchnię gminy zajmuje poligon wojskowy Biedrusko, będący terenem zamkniętym.

Teren objęty opracowaniem położony jest w południowej części gminy Suchy Las, w Złotnikach przy ul. Prostej, na odcinku od ulicy Jelonkowej do ulicy Kalinowej.

Działki o nr ewid.: 136, 140/1, 140/2 i 140/3 są zabudowane budynkami mieszkalnymi wraz z budynkami gospodarczymi, i użytkowane na cele mieszkaniowe. Budynki mieszkalne na działkach o nr ewid.: 136, 140/2 i 140/3 to budynki dwukondygnacyjne z dachami płaskimi. Budynki na działkach o nr ewid. 138 i 140/1 to budynki odpowiednio dwu- i jednokondygnacyjne z dachami skośnymi. Na terenie działek o nr ewid. 137 i 138 istnieją budynki mieszkalne, w których prowadzona jest działalność gospodarcza. Działalność gospodarcza prowadzona jest również na terenie działki o nr ewid. 139/1.

Układ komunikacyjny oparty jest o ul. Prosta położoną wzdłuż północno zachodniej granicy opracowania.

6. Charakterystyka poszczególnych elementów środowiska przyrodniczego i ich wzajemnych powiązań

6.1. Rzeźba terenu

Zgodnie z regionalizacją fizyczno - geograficzną Polski gmina Suchy Las położona jest w zasięgu prowincji Niżu Środkowoeuropejskiego, podprowincji Pojezierze Południowobałtyckie, makroregionu Pojezierze Wielkopolskie, w mezoregionach: Pojezierze Poznańskie i Poznański Przełom Warty. Obszar opracowania należy do mezoregionu Pojezierze Poznańskie.

Obszar gminy Suchy Las wzniesiony jest średnio na wysokości od około 90 m n.p.m. do około 110 m n.p.m. Większość terenu zajmuje wysoczyzna morenowa falista. Teren opracowania jest wyniesiony do wysokości ok. 105 m n.p.m i opada nieznacznie w kierunku wschodnim. Spadek ten nie jest widoczny w terenie.

Rzeźba terenu obszaru objętego analizą nie stwarza większych ograniczeń w zagospodarowaniu i zabudowie terenu. Niemniej jednak istotne jest, aby przy wprowadzaniu

nowego zainwestowania zapewnić odpowiednie gospodarowanie masami ziemnymi, które mogą powstać w trakcie prac budowlanych.

6.2. Warunki geologiczno – gruntowe

Na budowę geologiczną gminy największy wpływ miały czwartorzędowe procesy glacialne, interstadialne i interglacialne oraz procesy związane z tektoniką wgłębną, z którą związana jest strefa dyslokacji Szamotuły – Oleśnica, mająca charakter rowu tektonicznego (Rowu Poznania). Rów Poznania tworzą osady oligocenu, miocenu i pliocenu. Miąższość wymienionych osadów waha się od 300 do 400 m. W obrębie Rowu występują większe pokłady miocenijskich węgla brunatnych, mułków, ilów i piasków drobnych. Podłoże ilaste w tym rejonie osiąga rzędne od 80 do 90 m n.p.m. W granicach rzędnych terenu od 90 do 120 m n.p.m. formację czwartorzędową stanowią wyłącznie gliny pylaste i gliny piaszczyste. W zasięgu tych rzędnych znajduje się obszar objęty opracowaniem. Zgodnie z mapą hydrograficzną występują na tym terenie grunty antropogeniczne o przepuszczalności zróżnicowanej. W tym rejonie zwierciadło wód gruntowych występuje na głębokości ok. 2,0 m p.p.t.

W związku z powyższym, na teren ten może być wprowadzane nowe zainwestowanie, a uwarunkowania geologiczno – inżynierskie nie wskazują na większe ograniczenia w możliwości posadowienia budynków.

6.3 Zasoby naturalne

W granicach gminy Suchy Las występuje udokumentowane złożę węgla brunatnego – Szamotuły, ale jego zasięg nie obejmuje obszaru opracowania.

Jednocześnie przedmiotowy teren obejmuje koncesja nr 3/2019/Ł z dnia 12.04.2019 r. na poszukiwanie i rozpoznawanie złóż ropy naftowej i gazu ziemnego oraz wydobywanie ropy naftowej u gazu ziemnego ze złóż w obszarze Szamotuły – Poznań Północ – ważnej do dnia 12.04.2029 r, udzielonej przez Ministra Środowiska na rzecz PGNiG.

6.4. Warunki wodne

Gmina Suchy Las położona jest na pograniczu zlewni rzeki Samicy Kierskiej (część zachodnia), zlewni Bogdanki (część południowa) i bezpośrednich zlewni rzeki Warty (część wschodnia z terenem poligonu). Do największych cieków należą rzeka Warta oraz rzeka Samica Kierska. Dolina rzeki Warty charakteryzuje się południkowym układem wzdłuż wschodniej granicy gminy Suchy Las. W granicach gminy, Wartę zasilają dopływy - Rów Północny (tzw. Pstrągowy), dopływ z Łysego Młyna oraz dopływ spod Lasu-Lody. Zachodnia część gminy odwadniana jest przez rzekę Samicę Kierską oraz jej dopływ Kanał Chludowski. Zlewnia Samicy Kierskiej charakteryzuje się gęstą siecią cieków z czego większą część stanowią rowy melioracyjne o charakterze okresowym.

Natomiast zlewnia Bogdanki, w której zasięgu położony jest obszar opracowania, jest w dużej mierze ciekami miejskimi, skanalizowanymi na odcinku 2 km w granicach Miasta Poznania. Ukształtowanie rzeźby terenu zlewni cieków Bogdanki związane jest ze strefą marginalną stadiału poznańskiego zlodowacenia bałtyckiego. W czasie trwania stadiału poznańskiego łądolód charakteryzował się dużą aktywnością, o czym świadczyć może występowanie sandrów usypanych przez wody tego łądolodu, m.in. sandr Suchego Lasu znajdujący się w północnej części zlewni, odprowadzający wody roztopowe łądolodu z okolic Góry Morskiej. Z kolei w okresie holoceniście nastąpiło podniesienie powierzchni terenu w dolinach od 2 do nawet 10 m. Zjawisko to było skutkiem erodowania obszarów wyżej położonych oraz osuwania materiałów ze stref

krawędziowych. Bogdanka jest ciekim o długości 11,8 km, której źródło stanowią podmokłe tereny powyżej Jeziora Strzeszyńskiego w północno-zachodniej części zlewni na wysokości 77,5 m n.p.m. Spadek podłużny Bogdanki wynosi 1,7‰, a spadki poprzeczne doliny wynoszą średnio 25,35‰. Najwyższy punkt zlewni znajduje się w jej części północnej, jest to Góra Morska o wysokości 152,5 m n.p.m., będąca jednocześnie najwyższym punktem Wysoczyzny Poznańskiej. Z kolei najniższym punktem zlewni jest znajdujące się w jej wschodniej części ujście cieku Bogdanka do Warty, położone na wysokości 57,5 m n.p.m. Średnia wysokość terenu na obszarze zlewni to 105,0 m n.p.m.

Na obszarze opracowania nie występują cieki ani zbiorniki wodne.

Zgodnie z mapą hydrograficzną głębokość zalegania wód gruntowych oscyluje na poziomie ok. 2 m p. p. t. Obszar opracowania znajduje się na gruntach o przepuszczalności zróżnicowanej, gdyż są to grunty antropogeniczne.

Gmina Suchy Las położona jest poza zasięgiem Głównych Zbiorników Wód Podziemnych.

Zgodnie z Ramową Dyrektywą Wodną, która ma na celu integrację działań zmierzających do ochrony przed dalszym pogarszaniem i zapewnienia poprawy stanu środowiska wodnego, na potrzeby monitoringu wód, wprowadzony podział na jednolite części wód podziemnych i powierzchniowych. Analizowany obszar leży w zasięgu Jednolitej Części Wód Podziemnych JCWPd nr 60 (kod PLGW600060). Natomiast pod względem wód powierzchniowych gmina Suchy Las w części, gdzie znajduje się obszar opracowania, leży w zasięgu Jednolitej Części Wód Powierzchniowych rzecznych Bogdanka (PLRW60001718578).

Obszar położony jest poza strefami zagrożenia powodziowego o prawdopodobieństwie wystąpienia powodzi raz na 10, 100 i 500 lat.

Stan wód podziemnych

Główne zanieczyszczenia wód podziemnych na poziomie gruntowym na tym terenie mogą pochodzić z zanieczyszczeń komunikacyjnych.

Na obszarze JCWPd nr 60 w 2022 r. dla punktu zlokalizowanego w Głębocku, gmina Murowana Goślina, powiat poznański – najbliższy punkt w stosunku do obszaru opracowania z najnowszymi badaniami, klasę końcową dla wartości średnich określono jako II – wody dobrej jakości.

Stan wód powierzchniowych

Obszar objęty projektem planu należy do jednolitej części wód powierzchniowych (JCWP) Jednolitej Części Wód Powierzchniowych rzecznych „Bogdanka” (PLRW60001718578). Zgodnie z „Oceną stanu jednolitych części wód rzek i zbiorników zaporowych w latach 2016 – 2021 na podstawie monitoringu”, opublikowaną przez Generalnego Inspektora Ochrony Środowiska, stwierdzono, że punkcie pomiarowym w Poznaniu przy ul. Lutyckiej dla ww. jednolitej części wód powierzchniowych wody zaliczają się do: 3 klasy elementów biologicznych wg badań z 2021 r., 1 klasy elementów fizykochemicznych wg badań z 2021 r. i ogólnej klasy 3 o umiarkowanym potencjale ekologicznym oraz wg badań z 2021 r. o stanie chemicznym poniżej dobrego. W związku z czym oceniono dla tej JCWP stan wód jako zły.

6.5. Gleby

Na terenie gminy Suchy Las przeważają gleby brunatne i bielcowe, wytworzone z piasków gliniastych lekkich lub słabogliniastych na glinie, rzadziej z gliny. Obszar opracowania zgodnie z mapą glebowo – rolniczą gminy Suchy Las znajduje się na terenach zabudowanych (miejskich

i osiedlowych), których gleby zalegają na piaskach gliniastych lekkich lub słabogliniastych na glinie.

6.6. Szata roślinna i świat zwierzęcy

Obszar opracowania cechuje się uproszczonym krajobrazem, przekształconym przez działalność człowieka, a obecnie ulegającym suburbanizacji. Znajduje się na nim niewiele zieleni wysokiej, a wszystkie gatunki zostały na ten teren wprowadzone przez człowieka. Ze względu na znaczną monokulturowość obszaru może dojść na tym terenie do zmniejszenia odporności środowiska na czynniki przyspieszające jego degradację.

Fauna na obszarze opracowania jest charakterystyczna dla obszarów nizinnych kraju, przy czym najliczniejsze w tym rejonie są kręgowce, a szczególnie ptaki (kosy, sikorki, sójki, zięby, gile).

Na przedmiotowym terenie nie zaobserwowano występowania gatunków zwierząt, roślin i grzybów objętych ochroną gatunkową.

6.7. Obszary chronione

Obszar objęty opracowaniem położony jest poza granicami obszarów chronionych. Natomiast znajduje się w odległości ok. 200 m od specjalnego obszaru ochrony Natura 2000 „Biedrusko” PLH300001 i od Obszaru Chronionego Krajobrazu Biedrusko, ok 1,8 km od Obszaru Chronionego Krajobrazu Doliny Samicy Kierskiej oraz ok. 3,6 km od obszaru specjalnej ochrony Natura 2000 „Dolina Samicy” PLB300013, a także ok. 2,8 km od otuliny i od granicy rezerwatu Gogulec oraz ok. 2,3 km od otuliny i 2,45 km od granicy rezerwatu Meteorzy Morsko.

Dolina Samicy PLB300013

Obszar specjalnej ochrony ptaków o całkowitej powierzchni 2391 ha, którego fragment znajduje się na terenie gminy Suchy Las. Ostoja obejmuje górny i środkowy bieg rzeki Samicy, która jest lewym dopływem Warty. Rzeka Samica rozcina płaski obszar moreny dennej wznoszącej się na wysokość 70-90 m n.p.m., jedynie we wschodniej części wysokość przekracza 90 m n.p.m. W bezpośrednim sąsiedztwie rzeki znajdują się wilgotne łąki, trzcinowiska oraz naturalne i sztuczne oczka wodne. Występują również niewielkie kompleksy leśne, głównie w postaci borów mieszanych, a także fragmenty dąbrów, grądów i olsów. W ostoi Dolina Samicy stwierdzono występowanie co najmniej 19 lęgowych gatunków ptaków wymienionych w Załączniku I Dyrektywy Ptasiej. Dolina Samicy jest jedną z 10 najważniejszych w Polsce ostoi bączka. Liczebność gatunku lęgowego bączka oraz migrujących gęsi zbożowej i gęsi białoczelnej mieszczą się w kryteriach wyznaczania ostoi ptaków wprowadzonych przez BirdLife International. Ponadto 5 gatunków zostało wymienionych w Polskiej czerwonej księdze zwierząt. Zagrożenie dla tego obszaru stanowi zaniechanie dotychczasowego użytkowania rolnego, intensyfikacja gospodarki stawowej (usuwanie roślinności z brzegów i toni stawów, zmiana tradycyjnego rytmu napełniania stawów, usuwanie krzewów i drzew z brzegów, budowa nowych stawów) jak również niedostosowane do biologii ptaków terminy prowadzenia zabiegów, rozwój terenów zabudowanych, w tym rozbudowa osiedli turystycznych oraz penetrowanie siedlisk przez ludzi i zwierzęta domowe.

Biedrusko PLH300001

Obszar mający znaczenie dla Wspólnoty, w części położony na terenie gminy Suchy Las. Ostoja o całkowitej powierzchni 9938,1 ha, obejmuje teren poligonu Biedrusko, położony nad rzeką Wartą,

na północ od miasta Poznań. Lewobrzeżne dopływy Warty, płynącej wzdłuż wschodniej granicy poligonu, tworzą na tym obszarze rozgałęziony układ cieków wodnych. Charakterystyczną cechą terenu jest sieć licznych rowów z okresowo zanikającą wodą, a także jeziora i starorzecza oraz liczne oczka wodne w bezodpływowych zagłębieniach pochodzenia wytopiskowego. Ostoję porastają rozległe murawy psammofilne, zarośla, wrzosowiska oraz łąki ziołoroślne. Na zachodnich obrzeżach poligonu przeważają kompleksy leśne: grądów, kwaśnych dąbrów z udziałem dąbrów świetlistych oraz zbiorowisk łągowych i olsowych. Ze względu na bogactwo przyrodnicze, zwłaszcza roślinne, ostoja okolic Biedruska ma charakter unikatowy w skali regionu. Stwierdzono tu występowanie 18 rodzajów siedlisk chronionych dyrektywą siedliskową. Ostoja odgrywa szczególną rolę w ochronie bioróżnorodności, a to właśnie za sprawą znaczącego udziału ważnych siedlisk oraz nagromadzenia stanowisk roślin zagrożonych. O wysokich walorach roślinności decyduje przede wszystkim występowanie łąk i muraw, jak: zróżnicowane florystycznie murawy psammofilne i zmiennowilgotne łąki trzęślicowe. Łąki trzęślicowe występują w kompleksie przestrzennym ze zbiorowiskami muraw ciepłolubnych, na styku których znaleziono gatunek uznany za wymarły w Polsce - storczyka cuchnącego. Na łąkach i murawach rozwija się także ciekawa fauna motyli, wśród których czerwończyk większy i przeplatka aurinia mają osiadłe i dosyć liczne populacje na tych terenach. Do innych, cennych walorów ostoi należy zachowany kompleks starorzeczy nadwarciańskich okolicy Gołębowa oraz śródleśne Jezioro Gogulec z przyległym torfowiskiem przejściowym. Ciekawostką tych siedlisk jest występowanie (w rezerwacie Gogulec) rzadkiego i zanikającego w skali regionu olsu torfowcowego, a w okolicach Gołębowa wielkich połaci ginącego w regionie zespołu osoki aloesowej oraz liczne, sędziwe okazy dębu szypułkowego. Na poligonie Biedrusko występuje 30 gatunków roślin zagrożonych w Wielkopolsce, w tym 9 ginących w skali kraju. Głównymi zagrożeniami dla ostoi jest rozwój aglomeracji miejskiej Poznania w kierunku północnym, jak planowana rozbudowa sieci drogowej w okolicach Poznania. Poważne zagrożenie stanowi również składowisko odpadów, które znajduje się na granicy Poznania i Obszaru Chronionego Krajobrazu Biedrusko. W wyniku procesów zachodzących na składowisku powstają substancje, których wpływ do pobliskiego jeziora Glinowieckiego może spowodować zanieczyszczenie wody. Innymi zagrożeniami są: wypalanie oraz niekontrolowane zalesianie łąk i muraw. Łąki kośne i pastwiska są w większości nieużytkowane, stąd należałoby jak najszybciej wznowić koszenie łąk, aby zapobiec sukcesji i postępującemu zarastaniu. Dla obszaru Natura 2000 Biedrusko PLH300001, zarządzeniem nr 10/2013 Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Poznaniu z dnia 12 grudnia 2013 r. został ustanowiony plan zadań ochronnych (Dz. U. Woj. Wlkp. z 18 grudnia 2013 r. poz. 7291).

Obszar Chronionego Krajobrazu Doliny Samicy Kierskiej

Obejmuje tereny wyróżniające się krajobrazowo o zróżnicowanych ekosystemach i cennych wartościach przyrodniczych, stanowiące część regionalnego korytarza ekologicznego. Obszar obejmuje 378, 1 ha. Podstawę prawną stanowi Uchwała Nr L/479/2001 Rady Gminy Suchy Las z dnia 29 listopada 2001 r. (Dz. Urz. Woj. Wlkp. z 2002 r. Nr 16, poz. 550)

Obszar Chronionego Krajobrazu Biedrusko

Utworzony w 1995r. obejmuje tereny wyróżniające się krajobrazowo o cennych wartościach przyrodniczych i naukowo-dydaktycznych o powierzchni 7266,9 ha. Podstawę prawną stanowi Uchwała nr LI/491/2001 r. Rady Gminy Suchy Las z dnia 13 grudnia 2001 r. w sprawie zmiany uchwał: nr XXV/138/95 Rady Gminy Suchy Las z dnia 7 sierpnia 1995 r. i nr XLVI/243/97 Rady Gminy Suchy Las z dnia 22 stycznia 1997 r. o utworzeniu Obszaru Chronionego Krajobrazu Biedrusko (Dz. Urz. Woj. Wlkp. Nr 162, poz. 4496) poprzedzona uchwałą Nr XXV/138/95 Rady Gminy Suchy Las z dnia 7 sierpnia 1995 r. (Dz. Urz. Woj. Poznańskiego Nr 12/95, poz. 80).

Rezerwat przyrody Gogulec

Rezerwat został utworzony rozporządzeniem Wojewody Wielkopolskiego nr 41/2001 z dnia 7 listopada 2001 r. Obszar obejmuje torfowisko wraz z fragmentem otaczających je drzewostanów o łącznej powierzchni 5,29 ha. Wokół rezerwatu utworzona została otulina o łącznej powierzchni 5,24 ha, zabezpieczająca jego obszar przed szkodliwym oddziaływaniem czynników zewnętrznych. Celem ochrony jest zachowanie ze względów naukowych i dydaktycznych roślinności torfowiska i przyległych ekosystemów oraz zabezpieczenie naturalnych procesów kształtujących strukturę torfowiska. Na obszarze rezerwatu przyrody wprowadzono zakazy: polowania, wędkowania, chwytania dziko żyjących zwierząt, płoszenia ich i zabijania, zbierania poroży zwierzyny płowej, niszczenia nor i legowisk zwierzęcych oraz gniazd ptasich i wybierania z nich jaj; pozyskiwania, niszczenia lub uszkodzenia drzew i innych roślin; wysypywania, zakopywania i wylewania odpadów lub innych nieczystości, innego zanieczyszczenia wód, gleby oraz powietrza; dokonywania zmian przedmiotów ochrony i obszarów objętych ochroną; używania, użytkowania, uszkodzenia oraz zanieczyszczenia przedmiotów oraz obszarów objętych ochroną; zmiany stosunków wodnych jeżeli służą one innym celom niż ochrona przyrody; wydobywania torfu; niszczenia gleby lub zmiany sposobu jej użytkowania; palenia ognisk, wyrobów tytoniowych, używania źródeł światła o otwartym płomieniu poza miejscami wyznaczonymi; prowadzenia działalności handlowej, a także rolniczej, hodowlanej lub chowu zwierząt; zbioru poza miejscami wyznaczonymi dziko rosnących roślin, grzybów oraz ich części; wprowadzania psów bez smyczy i kagańca; umieszczania tablic, napisów, ogłoszeń reklamowych i innych znaków nie związanych z ochroną przyrody, z wyjątkiem znaków drogowych i innych związanych z ochroną porządku i bezpieczeństwa publicznego; zakłócania ciszy; wykonywania prac ziemnych trwale zniekształcających rzeźbę terenu; prowadzenia badań naukowych bez zgody wojewody; wprowadzania organizmów zmodyfikowanych genetycznie.

Rezerwat Meteoryt Morasko

Rezerwat krajobrazowy o powierzchni 54,54 ha, utworzony w 1976 r., leży w granicach Poznania, na jego północnym skraju. (przy granicy z gminą Suchy Las). Obejmuje otoczenie Góry Moraskiej, najwyższego wzniesienia w okolicach Poznania (153,75 m n.p.m.), będącego fragmentem równoleżnikowego pasa wzgórz moreny czołowej, oznaczającej zasięg tzw. fazy poznańskiej ostatniego zlodowacenia.

Rezerwat stanowi wielką atrakcję krajoznawczą, a najlepiej go zwiedzać po wytyczonej tu ścieżce dydaktycznej i korzystać z objaśnień umieszczonych na tablicach informacyjnych. Na północnym stoku Góry Moraskiej znajduje się bowiem miejsce, gdzie przed ok. 5 tys. lat spadł deszcz meteorytów. Do dziś zachowało się po nich siedem kraterów (najokazalszy ma 100 m średnicy i 13 m głębokości); sześć z nich przybrało postać niewielkich bezodpływowych oczek wypełnionych wodą. W 1914 r. odnaleziono tu dużą bryłę meteorytu o masie 77,5 kg. W Europie znane są jeszcze tylko dwa miejsca, w których występują kratery o podobnym wieku i gdzie spadły meteoryty mające taki sam skład chemiczny.

Prawie cały teren rezerwatu pokryty jest lasem, zróżnicowanym w zależności od podłoża, na którym występuje. Żywe siedliska zajmuje las dębowo-grabowy, a nad brzegami zbiorników wodnych niewielkie powierzchnie porastają bagienne lasy olszowe. Występują tu również drzewostany sosnowe sztucznego pochodzenia, o czym świadczy jednolity wiek sosen (ok. 110 lat). Flora rezerwatu jest bardzo bogata. Liczy ona m.in. 82 gatunki mchów, w większości rzadkich na terenie Polski, oraz 440 gatunków roślin naczyniowych, wśród których są także gatunki rzadkie i chronione. Stwierdzono też występowanie tutaj 200 gatunków grzybów kapeluszowych. Można tu spotkać również wiele gatunków zwierząt.

Z ptaków są to m.in.: kowalik, pełzacz leśny, muchołówka żałobna, dzięcioł czarny, kaczka krzyżówka, łyska, a z płazów: grzebiuszka ziemna, kumak nizinny, traszki grzebieniasta i zwyczajna, żaby trawna i wodna. Liczne są także owady, skupiające się głównie w pobliżu jeziorek – zwłaszcza ważki, jak również owady wodne. Obfitujące w dziuple pnie starych drzew zasiedlane są przez sześć gatunków nietoperzy. Swoją ostoję mają tu również duże ssaki: sarny, dziki, lisy, zające, wiewiórki, a nawet borsuki.

6.8. Krajobraz

Zgodnie z Europejską Konwencją Krajobrazową, przyjętą we Florencji 20.10.2000 r., a ratyfikowaną przez Polskę 27.09.2004 r. (Dz. U. z 2006 r., nr 14, poz. 98) oraz z ustawą o ochronie przyrody, ochronie podlegają także cenne walory krajobrazowe gminy Suchy Las.

Do obowiązków państw-stron EKK należą:

- prawne uznanie krajobrazów za podstawowy składnik otoczenia człowieka, dziedzictwo kulturalne i naturalne oraz fundament tożsamości mieszkańców;
- ustanowienie i wdrożenie polityki krajobrazowej, zmierzającej do realizacji celów konwencji w wyniku przyjęcia „konkretnych środków”;
- ustanowienie procedur uczestnictwa społeczeństwa oraz władz lokalnych i regionalnych w opracowywaniu i wdrażaniu polityki krajobrazowej;
- uwzględnienie krajobrazu w polityce planowania przestrzennego, kulturalnej, środowiskowej, rolnej, społecznej i gospodarczej.

Podejmując się oceny krajobrazu należy brać pod uwagę rozbieżność wyników oceniających. Związane jest to z różnie pojmowaną estetyką krajobrazu. Wszystkie metody sklasyfikowania danego pejzażu są integralne z subiektywną oceną. Ze względu na stopień przekształcenia krajobrazu przez ingerencję człowieka można wyróżnić podstawowe rodzaje krajobrazów:

- pierwotny, ukształtowany bez ingerencji człowieka;
- naturalny, zbudowany przez człowieka z wykorzystaniem elementów przyrodniczych
- kulturowy, istniejący dzięki człowiekowi, ale o właściwych stosunkach przyrodniczych (miejski, parkowy);
- zdegradowany, gdy zostały zachwiane wartości przyrodnicze i estetyczne – przewaga przemysłu, krajobraz wymagający rewitalizacji;
- zdewastowany, pozbawiony całkowicie lub w dużym stopniu elementów przyrodniczych, duża dysharmonia estetyczna (Szczęsny 1982).

Na podstawie Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Suchy Las, zgodnie z typologią krajobrazu naturalnego Polski obszar gminy, w którym znajduje się obszar opracowania, leży w zasięgu następujących typu krajobrazu:

- krajobraz nizin, glacialny, wzgórzowy – związany z rejonem Wzgórz Świerczewskiego w północnej części obrębu Biedruska, rejonem Gołęczewo-Sobota i Góry Morasko,
- krajobraz nizin, glacialny, równinny i falisty – pozostałe tereny.

Obszar objęty opracowaniem charakteryzuje się krajobrazem typowym dla obszarów peryferyjnych polskich miast, gmin sypialni w aglomeracji miejskiej. Teren jest zabudowany, a w sąsiedztwie intensywnie powstaje nowa zabudowy mieszkaniowa jednorodzinna. Uległ on sukcesywnej urbanizacji i wciąganiu w tereny zainwestowane aglomeracji.

6.9. Klimat lokalny, stan powietrza atmosferycznego oraz klimat akustyczny

Klimat lokalny warunkowany jest rozprzestrzenianiem się zanieczyszczeń w powietrzu atmosferycznym. Bardzo ważną rolę odgrywają tu wysokość opadów, siła i kierunek wiatru, temperatura powietrza oraz wilgotność.

Obszar opracowania według podziału rolniczo – klimatycznego R. Gumińskiego położony jest w dzielnicy środkowej. Zaliczana ona jest do najcieplejszych w obrębie kraju. Jednocześnie jest to jeden z najsuchszych regionów Polski, gdyż średnia roczna suma opadów atmosferycznych wynosi około 500 mm, a w miesiącu najwyższych opadów w ciągu roku (lipcu) wynosi ok. 75 mm. Średnia roczna temperatura wynosi ok. 8,1°C. Najchłodniejszym miesiącem jest styczeń, kiedy średnia temperatura wynosi około – 1,5°C, natomiast w najcieplejszym lipcu średnia temperatura sięga 18,5°C. Liczba dni mroźnych wynosi 32, a ogólna liczba dni z przymrozkami 80. Okres wegetacyjny na obszarze planu trwa ok. 210 dni.

Klimat Suchego Lasu kształtowany jest masami powietrza polarnomorskiego znad oceanu Atlantyckiego. Pojawia się również powietrze polarno – kontynentalne (znad środkowej Rosji) a także zwrotnikowe. Czynniki te powodują, że klimat gminy jest łagodny.

Jakość powietrza atmosferycznego

Zgodnie z art. 87 ust. 2a ustawy Prawo ochrony środowiska z dnia 27 kwietnia 2001 r. i załącznikiem do niej określającym strefy, w których dokonuje się oceny jakości powietrza oraz ich nazwy, kody i obszary gmina Suchy Las położona jest w zasięgu strefy wielkopolskiej kod: PL3003 dla celów oceny jakości powietrza pod kątem zawartości: dwutlenku azotu NO₂, dwutlenku siarki SO₂, benzenu C₆H₆, ołowiu Pb, arsenu As, niklu Ni, kadmu Cd, benzo(a)pirenu B(a)P, pyłu PM₁₀, pyłu PM_{2,5}, ozonu O₃, tlenku węgla CO. „Roczna ocena jakości powietrza w województwie wielkopolskim – raport wojewódzki za rok 2021” opracowany przez Główny Inspektorat Ochrony Środowiska – Regionalny Wydział Monitoringu Środowiska w Poznaniu w 2022 roku wykazał, że strefa wielkopolska wg kryteriów odniesionych do ochrony zdrowia, w zakresie zawartości dwutlenku siarki, dwutlenku azotu, ołowiu, benzenu, tlenku węgla oraz poziomu docelowego kadmu, arsenu, niklu, oraz ozonu, a także pyłu PM₁₀ została zakwalifikowana w klasie A. Natomiast w zakresie uwzględnienia benzo(a)pirenu i pyłu PM_{2,5} zaliczona została do klasy C, przy czym dla pyłu PM_{2,5} – poziom dopuszczalny I faza uzyskała klasę A. Jednocześnie pod kątem ochrony roślin strefę wielkopolską w całości w zakresie zawartości dwutlenku siarki SO₂, tlenków azotu NO_x zakwalifikowano do strefy A. Natomiast pod kątem ochrony roślin w zakresie poziomu docelowego ozonu strefę wielkopolską zakwalifikowano do klasy A, a w zakresie poziomu celu długoterminowego dla klasy D2.

Kwalifikacja do klasy A oznacza, że w tym zakresie stężenia zanieczyszczenia nie przekraczają odpowiednio poziomów dopuszczalnych lub poziomów docelowych.

Kwalifikacja do klasy B oznacza, że w tym zakresie stężenia zanieczyszczenia przekraczają poziomów dopuszczalnych, lecz nie przekraczają poziomów dopuszczalnych powiększonych o margines tolerancji. Kwalifikacja do klasy C oznacza, że stężenia zanieczyszczenia przekraczają poziomy dopuszczalne powiększone o margines tolerancji, a w przypadku gdy margines tolerancji nie jest określony – poziomy dopuszczalne lub poziomy docelowe.

Dla obszarów wykazujących przekroczenia poziomów dopuszczalnych zostały opracowane programy ochrony powietrza wskazujące kierunki działań niezbędnych do przywrócenia standardów jakości powietrza.

Klimat akustyczny

Pod względem komfortu akustycznego brak jest na terenie opracowania lokalnych źródeł hałasu, a co za tym idzie nie notuje się tu przekroczeń dopuszczalnych poziomów hałasu określonych dla pory dziennej i nocnej w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca

2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku. Obszar opracowania położony jest przy drodze powiatowej nr 2061P Wargowo-Zielątkowo-Goleńczewo oraz nr 2428P Goleńczewo-Sobota, dla których na tym fragmencie nie były prowadzone pomiary hałasu. Ze względu na brak map akustycznych dla tej drogi należy wnioskować, że problem ochrony akustycznej nie będzie dotyczył obszaru planu.

6.10. Pola elektromagnetyczne

Źródła pola elektromagnetycznego mogą być naturalne oraz sztuczne i mogą mieć różną częstotliwość. Do sztucznych źródeł należą: stacje i linie elektroenergetyczne przede wszystkim wysokich i najwyższych napięć, stacje nadawcze radiowe i telewizyjne oraz stacje bazowe telefonii komórkowych.

W ramach Państwowego Monitoringu Środowiska przeprowadzane były w 2019 r. przez Wojewódzki Inspektor Ochrony Środowiska w Poznaniu badania poziomu pól elektromagnetycznych w środowisku. Na analizowanym obszarze nie był zlokalizowany żaden punkt pomiarowy, dlatego brak jest danych odnośnie wpływu pól elektromagnetycznych. Niemniej jednak w ostatnich badaniach, podobnie jak w latach ubiegłych, w żadnym z punktów pomiarowych na terenie województwa wielkopolskiego nie stwierdzono przekroczenia poziomu dopuszczalnego (7 V/m dla zakresu częstotliwości od 3 MHz do 300 GHz). Najwyższy zmierzony poziom składowej elektrycznej pola wyniósł 1,64 V/m (Poznań, skrzyżowanie ul. Królowej Jadwigi i Wierzbicice). Tym samym jest to jedyny punkt, w którym stwierdzono wartość wyższą od 1 V/m. W porównaniu z badaniami prowadzonymi w tych samych punktach pomiarowych w roku 2013 i 2016 nie zanotowano istotnych zmian poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku. Zmierzone wartości są znacznie niższe od poziomów dopuszczalnych.

Sieci elektroenergetyczne, mogące być źródłem pól elektromagnetycznych, a przebiegające przez obszar opracowania to sieci średniego i niskiego napięcia. Jednakże zapisy projektu planu uwzględniają w zagospodarowaniu i zabudowie terenu ograniczenia wynikające z odległości technicznych od sieci infrastruktury technicznej, zgodnie z przepisami odrębnymi.

Na obszarze objętym opracowaniem, ani w jego bezpośrednim sąsiedztwie nie są zlokalizowane żadne stacje bazowe telefonii komórkowych, które mogłyby być źródłem pól elektromagnetycznych.

OCENA ODDZIAŁYWANIA PROJEKTU PLANU

7. Ocena rozwiązań funkcjonalno - przestrzennych i innych ustaleń projektu planu

7.1. Cel opracowania projektu planu

Jednym z celów sporządzenia planu miejscowego jest ustalenie przeznaczenia terenów oraz określenie sposobów ich zagospodarowania i zabudowy, w tym dostosowanie funkcji, struktury i intensywności zagospodarowania do uwarunkowań środowiska przyrodniczego. Pozwoli również na sformułowanie docelowego układu powiązań komunikacyjnych oraz ewentualnego uzbrojenia terenów w elementy infrastruktury technicznej.

Zgodnie z uzasadnieniem do uchwały Nr XLVI/526/22 Rady Gminy Suchy Las z dnia 23 maja 2022 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Złotniki - rejon ulicy Prostej opracowanie planu ma na celu poza unormowaniem przeznaczenia terenu jako funkcjonalnej całości kompleksu zabudowy mieszkaniowej tej części Złotnik Osiedla. Podjęcie uchwały intencyjnej, a w konsekwencji opracowanie planu zabezpieczy

skutecznie teren przed nową zabudową, inną niż zabudowa mieszkaniowa oraz przed zabudową o niekontrolowanych parametrach technicznych.

Zgodnie z obowiązującym Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Suchy Las obszar objęty miejscowym planem zawiera w swych granicach terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej z zabudowa usługową – MU1.

Głównym celem opracowania projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Złotniki - rejon ulicy Prostej jest stworzenie całościowego rozwiązania urbanistycznego, opracowanie sposobów zagospodarowania oraz określenie dla niego szczegółowych i optymalnych rozwiązań funkcjonalno – przestrzennych, w tym zasad obsługi komunikacyjnej.

7.2. Ustalenia projektu planu

W ww. projekcie planu ustalono następujące przeznaczenie terenów:

- 1) tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej wolnostojącej, oznaczone symbolami MNW;
- 2) tereny dróg dojazdowych, oznaczone symbolami KDD.

Biorąc pod uwagę uwarunkowania przyrodnicze istniejące na przedmiotowym terenie, określone w rozdziale 5 i 6 niniejszej prognozy, do najważniejszych przesłanek projektu planu należą zapisy stanowiące podstawę do stworzenia optymalnego rozwiązania funkcjonalno – przestrzennego. Ze względu na sąsiedztwo analizowanego obszaru oraz uwarunkowania przyrodnicze możliwym przeznaczeniem terenu jest zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna wraz z niezbędną infrastrukturą komunikacyjną.

W zakresie ochrony i kształtowania ładu przestrzennego zasad kształtowania krajobrazu oraz wymagań wynikających z potrzeb kształtowania przestrzeni publicznych krajobrazu ustalono lokalizację budynków zgodnie z nieprzekraczalnymi liniami zabudowy. Ponadto dopuszczono przebudowę, rozbudowę lub nadbudowę istniejących budynków mieszkalnych i gospodarczo-garażowych, z zachowaniem zasad i parametrów jak dla nowej zabudowy, zgodnie z ustaleniami planu, przy czym geometria dachów rozbudowywanych lub nadbudowywanych części budynków może stanowić kontynuację geometrii dachów części istniejących, przebudowę budynków w częściach wykraczających poza nieprzekraczalne linie zabudowy.

W projekcie planu znalazły się także zapisy z zakresu zasad ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu, w których ustalono zapewnienie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku jak dla terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej na terenie MNW, zagospodarowanie odpadów zgodnie z przepisami odrębnymi, uwzględnienie ograniczeń i zakazów, zgodnie z przepisami odrębnymi, w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw dla celów grzewczych.

Ponadto w projekcie planu znajdują się zapisy określające szczegółowe parametry i wskaźniki kształtowania zabudowy oraz zagospodarowania terenów.

W zakresie szczególnych warunków zagospodarowania terenów oraz ograniczeń w ich użytkowaniu, w tym zakaz zabudowy ustalono uwzględnienie ograniczeń wynikających z lokalizacji sieci oraz urządzeń infrastruktury technicznej, uwzględnienie ograniczeń wynikających z położenia terenów w strefie ograniczonej wysokości zabudowy od lotniczych urządzeń naziemnych, zgodnie z przepisami odrębnymi.

W zakresie zasad modernizacji, rozbudowy i budowy systemów komunikacji i infrastruktury technicznej ustalono:

- 1) dostęp do działek budowlanych z przyległych dróg publicznych;

- 2) liczbę miejsc do parkowania samochodów osobowych: minimum dwa miejsca na jeden lokal mieszkalny oraz minimum jedno miejsce na lokal użytkowy, w przypadku jego realizacji;
- 3) dopuszczenie lokalizacji oraz prowadzenie robót budowlanych w zakresie urządzeń i sieci infrastruktury technicznej w obrębie wszystkich terenów objętych planem;
- 4) powiązanie sieci infrastruktury technicznej z układem zewnętrznym oraz zapewnienie dostępu do sieci;
- 5) zaopatrzenie w wodę, gaz, energię elektryczną i ciepłą - z sieci i urządzeń infrastruktury technicznej, zgodnie z przepisami odrębnymi;
- 6) odprowadzanie wód opadowych i roztopowych - zgodnie z przepisami odrębnymi;
- 7) odprowadzanie ścieków bytowych - zgodnie z przepisami odrębnymi.

W zakresie granic i sposobów zagospodarowania terenów lub obiektów podlegających ochronie, na podstawie odrębnych przepisów, terenów górniczych, a także obszarów szczególnego zagrożenia powodzią, obszarów osuwania się mas ziemnych oraz krajobrazów priorytetowych określonych w audycie krajobrazowym oraz w planie zagospodarowania przestrzennego województwa nie podejmowano ustaleń.

W zakresie zasad ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków, w tym krajobrazów kulturowych, oraz dóbr kultury współczesnej nie podejmowano ustaleń.

7.3. Powiązanie ustaleń projektu planu z innymi dokumentami oraz sposób realizacji celów ochrony środowiska ustanowionych na szczeblu międzynarodowym i krajowym.

Ustawa o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym z dnia 27 marca 2003 r. nakłada obowiązek nie naruszania przez miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego zapisów studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy. Jednocześnie studium jako dokument wyrażający politykę przestrzenną na szczeblu lokalnym musi być zgodny z polityką przestrzenną prowadzoną na szczeblu wojewódzkim, a ta z krajową polityką przestrzenną. Wzajemne powiązanie tych dokumentów zapewnia spójne i całościowe kształtowanie przestrzeni oraz umożliwia przeprowadzanie inwestycji strategicznych w skali krajowej.

Zgodnie z obowiązującym Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Suchy Las obszar objęty miejscowym planem zawiera w swych granicach tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej z zabudowa usługową – MU1.

Ważnymi dokumentami, mającymi wpływ na ochronę środowiska przyrodniczego na szczeblu gminnym są lokalne programy ochrony środowiska oraz od 1 stycznia 2012 r. wojewódzkie plany gospodarki odpadami. Na obszarze gminy Suchy Las obowiązuje Program Ochrony Środowiska dla Gminy Suchy Las na lata 2022-2027 z perspektywą do roku 2030. Zapisy w zakresie ochrony środowiska i gospodarki odpadami są dostosowane do obowiązującego prawa lokalnego.

Ze względu na przynależność Polski do Unii Europejskiej Polska zobowiązana jest do przestrzegania prawa Unii oraz brania udziału w działaniach zapobiegawczych i regulujących w zakresie ochrony środowiska. Zadania priorytetowe to przede wszystkim: przeciwdziałanie zmianom klimatu, ochrona różnorodności biologicznej, ograniczenie wpływu zanieczyszczenia na zdrowie oraz lepsze wykorzystanie zasobów naturalnych. Tworząc zapisy planistyczne należy uwzględniać cele ochrony środowiska wynikające z dokumentów rangi międzynarodowej. Należą do nich m.in.:

1. dyrektywa Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory (Dz. Urz. WE L 206 z 22.07.1992),

2. dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2001/42/WE z dnia 27 czerwca 2001 r. w sprawie oceny wpływu niektórych planów i programów na środowisko (Dz. Urz. WE L 197 z 21.07.2001),
3. dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2003/4/WE z dnia 28 stycznia 2003 r. w sprawie publicznego dostępu do informacji dotyczących środowiska i uchylającej dyrektywę Rady 90/313/EWG (Dz. Urz. WE L 41 z 14.02.2003),
4. dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2003/35/WE z dnia 26 maja 2003 r. przewidującej udział społeczeństwa w odniesieniu do sporządzania niektórych planów i programów w zakresie środowiska oraz zmieniającej w odniesieniu do udziału społeczeństwa i dostępu do wymiaru sprawiedliwości dyrektywy Rady 85/337/EWG (Dz. Urz. UE L 156 z 25.06.2003),
5. dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/1/WE z dnia 15 stycznia 2008 r. dotyczącej zintegrowanego zapobiegania zanieczyszczeniom i ich kontroli (Dz. Urz. UE L 24 z 29.01.2008),
6. dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2011/92/UE z dnia 13 grudnia 2011 r. w sprawie oceny skutków wywieranych przez niektóre przedsięwzięcia publiczne i prywatne na środowisko (Dz.U. UE.L.2012.26.1).

Ponadto są to ustalenia wynikające z szeregu konwencji międzynarodowych, a szczególnie z konferencji ONZ w Rio de Janeiro z 1992 r. zawartych w ramowej konwencji w sprawie zmian klimatu.

Zapisy powyższych przepisów zostały przede wszystkim uwzględnione w procedurze sporządzania miejscowego planu, która wymaga opracowania prognozy oddziaływania na środowisko w ramach strategicznej oceny oddziaływania planów i programów. Niniejszy dokument dodatkowo, oprócz samego projektu planu, podlega ocenie społeczeństwa i jest dostępny do wglądu w trakcie sporządzania planu, jak i po jego zakończeniu. Ponadto społeczność może składać zarówno wnioski, jak i uwagi do tego dokumentu. Prognoza zawiera opis metod analiz skutków realizacji ustaleń miejscowego planu na środowisko oraz sposób oddziaływania zapisów planu na poszczególne komponenty środowiska. Jednocześnie integralną częścią każdego planu jest pisemne podsumowanie uzasadniające wybór przyjętego dokumentu w odniesieniu do rozpatrywanych rozwiązań alternatywnych oraz zawierające propozycje metod przeprowadzania monitoringu realizacji ustaleń planu i jego częstotliwość.

W zakresie adaptacji do zmian klimatu wskazuje się na konieczność opracowania i efektywnego wdrożenia systemowych rozwiązań dotyczących adaptacji do zmieniających się uwarunkowań klimatycznych i hydrologicznych, a także podjęcie działań mających na celu dostosowanie zagrożonych sektorów i obszarów do nowych warunków i zjawisk klimatycznych.

W kontekście kształtowania polityki klimatycznej wspomnieć można również o Strategicznym planie adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030 (SPA2020). SPA2020 wpisuje się w ramową politykę Unii Europejskiej w zakresie adaptacji do zmian klimatu, której celem jest poprawa odporności państw członkowskich na aktualne i oczekiwane zmiany klimatu, zwracając szczególną uwagę na lepsze przygotowanie do ekstremalnych zjawisk klimatycznych i pogodowych oraz redukcję kosztów społeczno-ekonomicznych z tym związanych. Głównym celem SPA2020 jest zapewnienie zrównoważonego rozwoju oraz efektywnego funkcjonowania gospodarki i społeczeństwa w warunkach zmian klimatu, realizowane poprzez określenie działań adaptacyjnych, które należy podjąć do 2020 roku w najbardziej wrażliwych na zmiany klimatu obszarach takich jak: gospodarka wodna, rolnictwo, leśnictwo, różnorodność biologiczna, zdrowie, energetyka, budownictwo i gospodarka przestrzenna, obszary zurbanizowane, transport, obszary górskie i strefy wybrzeża. Działania adaptacyjne zawarte w SPA2020 obejmują zarówno przedsięwzięcia techniczne, np. budowa niezbędnej infrastruktury przeciwpowodziowej i ochrony wybrzeża, jak i zmiany regulacji

prawnych, np. w systemie planowania przestrzennego ograniczające możliwość zabudowy terenów zagrożonych powodzią. Wśród planowanych do realizacji inwestycji znajduje się szereg przedsięwzięć poprawiających jakość życia mieszkańców i pobudzających wzrost gospodarczy. Planowane działania obejmują np. poprawę jakości wód, rozwój odnawialnych źródeł energii, zwiększenie zalesienia czy wsparcie dla rozwoju technologii środowiskowych. Podjęte zostaną również działania edukacyjne, wyjaśniające opinii publicznej zjawisko zmian klimatu.

Dokumentem o charakterze strategicznym, przenoszącym założenia i cele zawarte w tzw. Ramowej Dyrektywie Wodnej jest „Plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry”. Plan ten jest narzędziem planistycznym, stanowiącym pewnego rodzaju fundament przy podejmowaniu decyzji wpływających na stan zasobów wodnych oraz zasady gospodarowania wodami w przyszłości. W planie tym ustalono cele środowiskowe dla wód powierzchniowych oraz odstępstwa od osiągnięcia celów środowiskowych. Przy ustalaniu celów środowiskowych JCW brano pod uwagę aktualny stan JCW w związku z wymaganym zgodnie z Ramową Dyrektywą Wodną warunkiem nie pogarszania ich stanu. Dla JCW, będących obecnie w bardzo dobrym stanie/potencjale ekologicznym celem środowiskowym będzie utrzymanie tego stanu/potencjału. Ze względu na istotne różnice między naturalnymi oraz silnie zmienionymi i sztucznymi częściami wód, zróżnicowano cele środowiskowe wymagane do osiągnięcia dla poszczególnych rodzajów wód. W przypadku naturalnych części wód celem będzie osiągnięcie co najmniej dobrego stanu ekologicznego, a w przypadku wód silnie zmienionych i sztucznych – co najmniej dobrego potencjału ekologicznego. W obydwu przypadkach, w celu osiągnięcia dobrego stanu lub potencjału wymagane jest jednocześnie utrzymanie co najmniej dobrego stanu chemicznego.

W kontekście analizowanego planu istotne jest uwzględnienie celów środowiskowych wyznaczonych dla Jednolitej Części Wód Powierzchniowych rzecznych Bogdanka (PLRW60001718578). W związku ze stanem ogólnym złym, wskazane jest dążenie do osiągnięcia co najmniej stanu chemicznego i ekologicznego dobrego. Analizując wpływ realizacji ustaleń omawianego projektu mpzp na osiągnięcie celu środowiskowego dla wspomnianych JCWP nie przewiduje się wystąpienia negatywnego oddziaływania w tym zakresie. Ograniczeniu możliwości wystąpienia tego rodzaju zjawisk służyć będzie realizacja szeregu zapisów projektu planu, w tym m.in. odnoszących się do sposobu zagospodarowania i użytkowania poszczególnych terenów.

W zakresie energetyki na szczeblu krajowym kierunki rozwoju energetyki odnawialnej w Polsce przedstawia „Polityka energetyczna Polski do 2040 roku”. Zakłada ona m.in. poprawę efektywności energetycznej oraz rozwój wykorzystania odnawialnych źródeł energii, przy czym zwiększenie udziału odnawialnych źródeł energii w finalnym zużyciu energii ma wynieść: co najmniej 23% do 2030 roku, a do 2040 r. potrzeby cieplne wszystkich gospodarstw domowych. pokrywane będą przez ciepło systemowe oraz przez zero- lub niskoemisyjne źródła indywidualne. Natomiast „Strategia Rozwoju Energetyki Odnawialnej” z 2001 r., wskazuje, że zwiększenie udziału energii ze źródeł odnawialnych w bilansie paliwowo-energetycznym kraju powinno wynieść 14% w 2020 r. w strukturze zużycia nośników pierwotnych.

Opracowywany projekt planu miejscowego musi być zgodny z obowiązującymi przepisami prawa oraz planami i programami przyjętymi w gminie. Natomiast dokumenty te, jak zostało to wyżej wspomniane, są dostosowywane do zapisów krajowych polityk i strategii opartych na standardach i przepisach wspólnotowych oraz przyjętych przez Polskę konwencjach międzynarodowych.

Analizowany projekt planu uwzględnia te zapisy poprzez poddanie go ocenie oddziaływania na środowisko, jaką jest także opracowanie prognozy oddziaływania na środowisko skutków ustaleń miejscowego planu. Jednocześnie w procedurze sporządzania planu, jak i prognozy zapewniony jest dostęp społeczeństwa i możliwość konsultacji obu dokumentów. Przeanalizowano również wszystkie aspekty środowiskowe, takie jak wpływ na ewentualne obszary Natura 2000, które jednak

nie występują na obszarze opracowania. Dodatkowo w zakresie prognozy został określony monitoring realizacji ustaleń planu i ich wpływ na środowisko przyrodnicze. Jednocześnie określając w projekcie planu szczegółowe parametry zagospodarowania terenu i jego przeznaczenie wzięto pod uwagę możliwości przyjęcia nowej zabudowy na dany obszar oraz jego chłonność środowiskową.

7.4. Skutki braku realizacji ustaleń projektu planu

Nieumiejętne kształtowanie właściwych procesów ekologicznych w dłuższej perspektywie czasowej może doprowadzić na danym terenie do postępującej degradacji zarówno środowiska przyrodniczego, jak i krajobrazu. Może to być spowodowane m.in. niepodlegającym kontroli rozwojem różnego rodzaju działalności człowieka niszczącej środowisko, wzrostu zanieczyszczeń gazowych i pyłowych w obrębie zabudowy, ze względu na korzystanie z nieekologicznych systemów grzewczych. Ponadto brak całościowego podejścia do zagospodarowania tego obszaru mogłoby doprowadzić do wprowadzenia zabudowy odbiegającej estetyką od pożądanej oraz zbyt intensywnej.

Analizowany projekt planu miejscowego Złotniki – rejon ulicy Prostej ma na celu uporządkowanie wprowadzanej nowej zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej zapewniając jednocześnie przestrzeganie obecnie obowiązujących przepisów oraz standardów ochrony środowiska. Nie uchwalenie analizowanego planu miejscowego, w dłuższym okresie, mogłoby doprowadzić do realizacji inwestycji o funkcji innej niż mieszkaniowa, o niekontrolowanych parametrach technicznych oraz odbiegającą standardami od przyjętych, przez to pogarszających jakość środowiska i komfort życia na tym terenie, ze względu na brak ładu przestrzennego w całym kwartale zabudowy.

7.5. Istotne dla projektu planu zapisy zawarte w ustawach

Projekt planu zawiera istotne z punktu widzenia ochrony środowiska i krajobrazu, zapisy wynikające z ustawy *Prawo ochrony środowiska* z dnia 27 kwietnia 2001 r. Zgodnie z art. 72 ww. ustawy w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego należy zapewnić warunki utrzymania równowagi przyrodniczej i racjonalną gospodarkę zasobami środowiska, m.in. poprzez:

- ustalanie programów racjonalnego wykorzystania powierzchni ziemi,
- zapewnianie kompleksowego rozwiązania problemów zabudowy (...), ze szczególnym uwzględnieniem gospodarki wodnej, odprowadzania ścieków, gospodarki odpadami, systemów transportowych i komunikacji publicznej oraz urządzania i kształtowania terenów zieleni,
- uwzględnianie konieczności ochrony wód, gleby i ziemi przed zanieczyszczeniem w związku z prowadzeniem gospodarki rolnej,
- zapewnianie ochrony walorów krajobrazowych środowiska i warunków klimatycznych,
- uwzględnianie innych potrzeb w zakresie ochrony powietrza, wód, gleby, ziemi, ochrony przed hałasem, wibracjami i polami elektromagnetycznymi.

Ustawa ta wskazuje na zakres zagadnień, które należy w planie uwzględnić, a analizowany projekt planu, odpowiednio do zakresu i problemów, które reguluje, spełnia warunki ustawowe. W zakresie zasad ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu kulturowego w projekcie planu ustalono:

- 1) zapewnienie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku jak dla terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej na terenie MNW;
- 2) zagospodarowanie odpadów zgodnie z przepisami odrębnymi;

3) uwzględnienie ograniczeń i zakazów, zgodnie z przepisami odrębnymi, w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw dla celów grzewczych.

Ustawa *Prawo ochrony środowiska* w art. 73 ust. 1 stanowi, że w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego należy uwzględniać ograniczenia wynikające z:

- 1) ustanowienia szczególnych form ochrony przyrody,
- 2) utworzenia obszarów ograniczonego użytkowania lub stref przemysłowych,
- 3) wyznaczenia obszarów cichych w aglomeracji oraz obszarów cichych poza aglomeracją,
- 4) ustalenia w trybie przepisów ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. *Prawo wodne*, warunków korzystania z wód regionu wodnego i zlewni oraz ustanowienia stref ochronnych ujęć wód, a także obszarów ochronnych zbiorników wód śródlądowych.

Zgodnie z art. 114. ust. 1. ustawy *Prawo ochrony środowiska* przy sporządzaniu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, różnicując tereny o różnych funkcjach lub różnych zasadach zagospodarowania, wskazuje się, które z nich należą do terenów przeznaczonych (art. 113 ust. 2 pkt 1 *ustawy*):

- a) pod zabudowę mieszkaniową,
- b) pod szpitale i domy opieki społecznej,
- c) pod budynki związane ze stałym lub czasowym pobytem dzieci i młodzieży,
- d) na cele uzdrowiskowe,
- e) na cele rekreacyjno-wypoczynkowe,
- f) na cele mieszkaniowo-usługowe,

i dla których przepisami odrębnymi ustalone zostały dopuszczalne poziomy hałasu w środowisku.

W zakresie kształtowania komfortu akustycznego w środowisku ustalono zapewnienie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku.

W zakresie zasad gospodarki wodno-ściekowej określonych ustawą *Prawo wodne* z dnia 18 lipca 2001 r. w projekcie planu ustalono: dopuszczenie lokalizacji oraz prowadzenie robót budowlanych w zakresie urządzeń i sieci wodociągowej, kanalizacyjnej, w obrębie wszystkich terenów objętych planem, powiązanie sieci infrastruktury technicznej z układem zewnętrznym oraz zapewnienie dostępu do sieci, zaopatrzenie w wodę, gaz, energię elektryczną i ciepłą - z sieci i urządzeń infrastruktury technicznej, zgodnie z przepisami odrębnymi, odprowadzanie wód opadowych i roztopowych - zgodnie z przepisami odrębnymi, odprowadzanie ścieków bytowych - zgodnie z przepisami odrębnymi.

Zgodnie z ustawą *o ochronie przyrody*, z dnia 16 kwietnia 2004 r., w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego muszą być uwzględnione cele ochrony przyrody, wśród których do najbardziej istotnych należą:

- utrzymanie procesów ekologicznych i stabilności ekosystemów,
- zachowanie różnorodności biologicznej,
- zapewnienie ciągłości istnienia gatunków roślin, zwierząt i grzybów, wraz z ich siedliskami, przez ich utrzymywanie lub przywracanie do właściwego stanu ochrony,
- ochrona walorów krajobrazowych, zieleni w miastach i wsiach oraz zadrzewień,
- utrzymywanie lub przywracanie do właściwego stanu ochrony siedlisk przyrodniczych, a także pozostałych zasobów, tworów i składników przyrody.

Obszar opracowania położony jest poza granicami obszarów będących szczególną formą ochrony przyrody, wyznaczoną na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. *o ochronie przyrody*. Natomiast na obszarze opracowania nie została utworzona strefa przemysłowa. Najbliżej położonymi formami ochrony przyrody są:

- ok. 200 m od specjalnego obszaru ochrony Natura 2000 „Biedrusko” PLH300001
- ok. 200 m od Obszaru Chronionego Krajobrazu Biedrusko,
- ok 1,8 km od Obszaru Chronionego Krajobrazu Doliny Samicy Kierskiej

- ok. 3,6 km od obszaru specjalnej ochrony Natura 2000 „Dolina Samicy” PLB300013,
- ok. 2,8 km od otuliny i od granicy rezerwatu Gogulec,
- ok. 2,3 km od otuliny i 2,45 km od granicy rezerwatu Meteoryt Morsko.

Niemniej jednak ustalenia analizowanego projektu planu nie będą miały negatywnego wpływu na gatunki oraz siedliska przyrodnicze występujące na tych obszarach, gdyż uściślają w zakresie ochrony przyrody warunki, na jakich ma odbywać się istniejące zagospodarowanie terenu.

Analizowany projekt planu realizuje natomiast pozostałe cele ustawy o ochronie przyrody.

Ochrona środowiska związana jest z różnymi dziedzinami działalności ludzkiej. Jednak pozostałe ustawy, regulujące w sposób szczegółowy zakres i zasady tej ochrony – takie jak: *Prawo łowieckie*, *ustawa o ochronie zwierząt*, *ustawa o lasach*, *ustawa o ochronie gruntów rolnych i leśnych* dotyczą w zasadzie innej problematyki, niż ta zawarta w treści analizowanego projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego.

7.6. Istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia projektu planu

Wśród istniejących i potencjalnych problemów ochrony środowiska w gminie Suchy Las, które dotyczą także terenu objętego opracowaniem wymienić należy m. in.:

- przekształcenia ziemi, związane z budową dróg i domów,
- zanieczyszczenia komunikacyjne, pochodzące z pojazdów spalinowych (powodując m. in. skażenia gleb i prowadząc do ich degradacji chemicznej oraz zanieczyszczenia powietrza),
- ograniczanie naturalnej bioróżnorodności, poprzez intensyfikację zabudowy oraz wprowadzanie gatunków obcych,
- pojawianie się na terenach gospodarstw domowych dzikiej zwierzyny leśnej ze względu na zmniejszanie się przestrzeni do swobodnej migracji między siedliskami.

Opracowywany dokument odnosi się w większości do terenów częściowo zabudowanych, ulegających stopniowej suburbanizacji. Ze względu na położenie przyrodnicze najistotniejsze jest dla tego terenu zapewnienie różnorodności biologicznej, ograniczenie zanieczyszczeń przenikających do gleby oraz wód, zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa.

8. Ocena oddziaływania na komponenty środowiska i zagrożenia dla środowiska w wyniku realizacji ustaleń projektu planu

8.1. Oddziaływanie na rzeźbę terenu i gleby

Na obszarze opracowania nie przewiduje się większych zmian rzeźby terenu, większym przekształceniom mogą ulec tereny pod nowymi budynkami, co związane jest z ich posadowieniem i fundamentowaniem. Wszelkie tego typu przekształcenia, prowadzące do wprowadzenia nowego zainwestowania, w postaci nowych budynków i obsługującej je infrastruktury komunikacyjnej, wiążą się z nieodwracalnym zniszczeniem powierzchni ziemi i gleby. Mogą w ten sposób powstawać nowe formy antropogeniczne, takie jak: zwałowiska, nasypy, powierzchnie niwelowane. Z tego powodu ważnymi zapisami projektu planu są ustalenia określające maksymalne powierzchnie zabudowy oraz udział powierzchni biologicznie czynnych. Pozwolą one na pozostawienie niezabudowanych obszarów o nienaruszonej powierzchni terenu i zbliżonym do naturalnego podłożu gruntowym.

Ponadto prace ziemne związane z fundamentowaniem budynków powodują powstawanie mas ziemnych, które należy w odpowiedni sposób zagospodarować, zgodnie z przepisami odrębnymi.

8.2. Oddziaływanie na warunki podłoża

W wyniku wprowadzonego zapisami planu zainwestowania warunki podłoża na przedmiotowym obszarze mogą ulec pewnym zmianom. W miejscach wprowadzenia zabudowy i lokalizacji elementów infrastruktury technicznej i dojazdów nastąpi uszczelnienie powierzchni kosztem obszarów biologicznie czynnych.

Pod względem warunków geologiczno-inżynierskich przedmiotowy teren nie przedstawia większych trudności dla sytuowania budynków. Niemniej jednak wskazane byłoby, podczas wprowadzaniu nowych inwestycji, wszelkie prace zmieniające kształt terenu i wpływające na nośność gruntów poprzedzać szczegółowymi badaniami geotechnicznymi, wykonywanymi zgodnie z przepisami szczególnymi (rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 25 kwietnia 2012 r. w sprawie ustalania geotechnicznych warunków posadawiania obiektów budowlanych (Dz. U. z 2012 r. poz. 463).

8.3. Oddziaływanie na warunki wodne

Wprowadzone ustalenia projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego określają zasady ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu kulturowego, w tym istniejących warunków wodnych oraz ustalają zasady rozbudowy infrastruktury technicznej. Ustalono w nich: dopuszczenie lokalizacji oraz prowadzenie robót budowlanych w zakresie urządzeń i sieci infrastruktury technicznej w obrębie wszystkich terenów objętych planem, powiązanie sieci infrastruktury technicznej z układem zewnętrznym oraz zapewnienie dostępu do sieci, zaopatrzenie w wodę – z sieci i urządzeń infrastruktury technicznej, odprowadzanie wód opadowych i roztopowych - zgodnie z przepisami odrębnymi, odprowadzanie ścieków bytowych - zgodnie z przepisami odrębnymi.

Ze względu na położenie obszaru opracowania w zlewni rzeki Warty, a ta należy do dorzecza Odry, istotne jest by zapisy projektu planu spełniały cele środowiskowe określone w Planie gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry.

Dla spełnienia wymogu niepogarszania stanu części wód, dla części wód będących w co najmniej dobrym stanie chemicznym i ilościowym, celem środowiskowym będzie utrzymanie tego stanu. Dla części wód będących w złym stanie chemicznym i ilościowym, celem środowiskowym będzie osiągnięcie co najmniej dobrego stanu chemicznego i ilościowego.

Odnosząc się do zapisów ww. Planu istotne jest uwzględnienie celów środowiskowych wyznaczonych dla Jednolitej Części Wód Powierzchniowych rzecznych Bogdanka (PLRW60001718578). W związku ze stanem ogólnym złym, wskazane jest dążenie do osiągnięcia co najmniej stanu chemicznego i ekologicznego dobrego.

Cele środowiskowe zostały oparte na wartościach granicznych poszczególnych wskaźników fizyko-chemicznych, biologicznych i hydromorfologicznych określających stan ekologiczny wód powierzchniowych oraz wskaźników chemicznych świadczących o stanie chemicznym wody, odpowiadających warunkom osiągnięcia przez te wody dobrego stanu, z uwzględnieniem kategorii wód, wg rozporządzenia w sprawie sposobu klasyfikacji stanu jednolitych części wód powierzchniowych. Ustalono dla jednolitych części wód, będących obecnie w co najmniej dobrym stanie/potencjale ekologicznym, że celem środowiskowym będzie utrzymanie tego stanu/potencjału. Ponadto, ustalając cele uwzględniono także różnicę pomiędzy naturalnymi, a silnie zmienionymi oraz sztucznymi częściami wód. Dla naturalnych części wód celem będzie osiągnięcie co najmniej dobrego stanu ekologicznego, dla silnie zmienionych i sztucznych części wód – co najmniej dobrego potencjału ekologicznego. Ponadto dla obu przypadków w celu osiągnięcia dobrego stanu/potencjału konieczne będzie dodatkowo utrzymanie co najmniej dobrego

stanu chemicznego. Dla obszarów chronionych funkcjonujących w obszarach dorzeczy, nie zostały podwyższone powyższe cele środowiskowe z uwagi na częstokroć wyższe wymagania w stosunku do wartości granicznych wskaźników jakości wody przyjętych jako wartości graniczne dla dobrego stanu ekologicznego bądź dobrego lub powyżej dobrego potencjału ekologicznego wód, niż w poszczególnych aktach prawa, regulujących sposób postępowania i wymagania co do wód w obrębie obszarów chronionych.

Można stwierdzić, że projektowana funkcja mieszkaniowa jednorodzinna w odniesieniu do przyjętych wskaźników zabudowy i powierzchni biologicznie czynnej, niewielka skala opracowania oraz ustalenia dotyczące odprowadzania ścieków, nie będą wpływać na główne założenia poprawy stanu wód. Należy zauważyć, że wszystkie istniejące obiekty budowlane posiadają przyłącza do sieci wodociągowej oraz większość do sieci kanalizacji sanitarnej, poza jedną odprowadzającą ścieki bytowe do szczelnego zbiornika bezodpływowego. W zakresie zagospodarowania wód opadowych i roztopowych, zważywszy, że żadna z nieruchomości w granicach opracowania nie jest podłączona do kanalizacji deszczowej, będzie odbywać się na teren własny, zgodnie z przepisami odrębnymi. Kanalizacja deszczowa położona jest w ulicy Prostej (poza granicami opracowania) i służy odwodnieniu drogi publicznej. Ze względu na powyższe oraz fakt, że przeznaczenie terenu w projekcie planu miejscowego to zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna, nie ma potrzeby przyłączania się do kanalizacji deszczowej w drodze, a racjonalne wykorzystanie wód opadowych i roztopowych będzie skłaniać właścicieli nieruchomości do zagospodarowania na własnym terenie lub umożliwienie im swobodnego spływu do wód gruntowych.

8.4. Oddziaływanie na szatę roślinną, świat zwierzęcy oraz obszary chronione i obszary Natura 2000

Najważniejszym zapisem dotyczącym ochrony środowiska jest ustalenie dotyczące udziału powierzchni terenu biologicznie czynnego na terenie przeznaczonym pod zabudowę. Pozwolić to może na ochronę gatunków naturalnie występujących na obszarze opracowania, a dodatkowo na wprowadzenie bardziej urozmaiconej szaty roślinnej, w tym różnorodnej zieleni wysokiej, na terenie obecnie nieużytkowanym. W zakresie projektowania zieleni towarzyszącej zabudowie mieszkaniowej i usługowej, ważny jest odpowiedni dobór wprowadzanych gatunków (przede wszystkim gatunków rodzimych, zgodnych z naturalnymi siedliskami przyrodniczymi).

Projekt planu nie obejmuje terenów wchodzących w obszar Natura 2000. Skala opracowania, proponowana dominująca funkcja mieszkaniowa jednorodzinna oraz niewielki zasięg oddziaływania nie będą miały wpływu na zlokalizowane poza obszarem opracowania: specjalny obszar ochrony Natura 2000 „Biedrusko” PLH300001, Obszar Chronionego Krajobrazu Biedrusko, Obszar Chronionego Krajobrazu Doliny Samicy Kierskiej, obszar specjalnej ochrony Natura 2000 „Dolina Samicy” PLB300013, rezerwat Gogulec, rezerwat Meteoryt Morsko oraz inne formy ochrony przyrody.

Realizacja zapisów planu nie wpłynie na faunę obszaru analizowanego ze względu na jedynie zwiększenie terenów zabudowy w sąsiedztwie już istniejącej. Wprowadzana zabudowa ma być lokalizowana w sposób planowy, a zatem nie pogarszający walorów przyrodniczych danego terenu. Tym samym projektowana funkcja i stopień intensyfikacji zabudowy nie powinny oddziaływać w większym stopniu na faunę występującą w gminie Suchy Las.

8.5. Oddziaływanie na stan higieny atmosfery, klimat lokalny i akustyczny

Realizacja ustaleń projektu planu, szczególnie biorąc pod uwagę projektowane funkcje, nie wpłynie negatywnie na zmianę warunków klimatu akustycznego.

W zapisach projektu planu ustalono, aby uwzględnić ograniczenia i zakazy, zgodnie z przepisami odrębnymi, w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw dla celów grzewczych. Dla obszaru objętego opracowaniem nie ma możliwości zaopatrzenia obiektów w ciepło z systemu ciepłowniczego, gdyż na terenie Gminy Suchy Las nie funkcjonuje scentralizowany system ciepłowniczy, a potrzeby ciepłe mieszkańców Gminy Suchy Las zaspakajane są przez energię cieplną z lokalnych kotłowni oraz energię cieplną ze źródeł indywidualnych. Szczegółowe wytyczne oraz wymagania zawarte są w ustawie *Prawo ochrony Środowiska*, Planie Gospodarki Niskoemisyjnej i tym samym projekt planu uwzględnia również przyjęte przez Sejmik Województwa Wielkopolskiego: „Program ochrony powietrza w zakresie ozonu dla strefy wielkopolskiej” (Uchwała Nr IX/168/19 z dnia 24 czerwca 2019 r.) oraz „Program ochrony powietrza dla strefy wielkopolskiej” (Uchwała Nr XXI/391/20 z dnia 13 lipca 2020 r.) Zatem uciążliwości w zakresie emisji pyłów i gazów mogą wystąpić jedynie w fazie budowy poszczególnych obiektów i będą one związane z pracami budowlanymi i konstrukcyjno-montażowymi (m.in. wykopy, wzmożony ruch pojazdów, szczególnie ciężarowych).

Ze względu na projektowaną zabudowę niską warunki termiczne nie ulegną podniesieniu. Ze względu na uszczelnienie powierzchni terenu w obecnie biologicznie czynnego w miejscu projektowanych dróg zmniejszy się powierzchnia parowania, jednak tak jak zostało to wspomniane wyżej skala tego zagospodarowania jest niewielka, zatem projekt planu zabezpiecza wystarczająco środowisko obszaru opracowania przed negatywnymi skutkami.

Realizacja projektowanego zagospodarowania na obszarze opracowania nie spowoduje negatywnego transgranicznego oddziaływania na stan środowiska. Projektowane zainwestowanie sankcjonowane zapisami analizowanego projektu planu ogranicza możliwości wprowadzania funkcji uciążliwych, a więc takich które generują uciążliwości związane z hałasem lub zanieczyszczeniami powietrza, będące przedsięwzięciami mogącymi zawsze lub potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko. Poprzez uciążliwość dla środowiska rozumie się zjawiska wpływające ujemnie na stan otaczającego środowiska, które utrudniają lub pogarszają komfort życia ludzi, np. hałas, drgania, zanieczyszczenie powietrza, stwarzające zagrożenie zdrowia ludzi lub degradacji środowiska.

8.6 Oddziaływanie na różnorodność biologiczną

Wprowadzenie nowej infrastruktury pozostanie nie bez znaczenia dla istniejących na terenie opracowania roślin i zwierząt. Niemniej jednak zmiany zawarte w omawianym dokumencie nie wpłyną diametralnie na rozerwanie siedlisk, gdyż nie mają one charakteru wielkoskalowego i uwzględniają uwarunkowania przyrodnicze. Jednakże każde nowe zainwestowanie na terenie niezagospodarowanym przyczynia się do niszczenia gatunków występujących samoczynnie. Często nie są to gatunki cenne, ale z punktu widzenia różnorodności biologicznej ważne. Dlatego też projekt planu określa postępowanie w zakresie ochrony zasobów przyrodniczych i tym samym zapewnia warunki do podtrzymania bioróżnorodności biologicznej m.in. poprzez określenie powierzchni terenu biologicznie czynnego.

8.7 Oddziaływanie na ludzi

Projekt planu miejscowego nie będzie znacząco wpływał na warunki życia społeczności lokalnej. Wprowadza jedynie w nieznacznym stopniu nowe zainwestowanie. Zapisy projektu planu miejscowego odnosząc się do sfery ochrony środowiska przyrodniczego i krajobrazu kulturowego oraz kształtowania ładu przestrzennego dają podstawy do rozwijania terenów inwestycyjnych przy jednoczesnym podnoszeniu komfortu życia i dbałości o środowisko. Ponadto w przypadku niniejszego terenu zabezpieczają skutecznie teren przed nową zabudową, inną niż zabudowa mieszkaniowa oraz przed zabudową o niekontrolowanych parametrach technicznych.

Ustalenia planu nie wprowadzają funkcji generujących hałas, jednakże uwzględniają przepisy wymagające zachowania dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku: jak dla terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej na terenie MNW. Dają tym samym wytyczne przy dalszym projektowaniu ładu przestrzennego do zabezpieczenia maksymalnego komfortu życia mieszkańcom w tym zakresie. Podobnie dzieje się w zakresie zanieczyszczeń emitowanych do powietrza przez poruszające się pojazdy.

8.8 Oddziaływanie na krajobraz

Oceniając oddziaływanie projektu mpzp na krajobraz należy zaznaczyć, że krajobraz ma wiele znaczeń i płaszczyzn ujęcia.

„Krajobraz materialny” (matterscape) jest rzeczywistością fizyczną, opisaną jako system podległy prawom natury. W tym ujęciu można wyróżnić: (1) strukturę krajobrazu, czyli przestrzenne relacje między jednostkami krajobrazowymi; (2) funkcjonowanie krajobrazu, czyli interakcje między przestrzennymi jednostkami krajobrazowymi; (3) zmienność, czyli przekształcenia struktury i funkcji układu jednostek ekologicznych w czasie.

„Krajobraz jako pojęcie społeczno-prawne” (powerscape) jest stworzony przez społeczność jako system norm i celów. Normy te są sformalizowane (akty prawne) oraz niesformalizowane (wywodzące się z tradycji, zwyczajów). Krajobraz w tym ujęciu to system norm, które regulują zasady postępowania danej społeczności w odniesieniu do otaczającego krajobrazu. Nie mają one charakteru uniwersalnego – są indywidualne dla różnych społeczności.

„Krajobraz mentalny” (mindscape) istnieje w „wewnętrznym świecie” każdej jednostki. Rzeczywistość wewnętrzna jest wytworem świadomości. Krajobraz mentalny jest krajobrazem doświadczanym przez ludzi; jest systemem indywidualnych wartości, sądów, odczuć, znaczeń nadawanych przestrzeni i jej komponentom. Krajobraz ma również wymiar percepcyjny, estetyczny, artystyczny i egzystencjalny. Taki krajobraz można badać jedynie przy uwzględnieniu osoby obserwatora. Sam krajobraz zaś odbieramy przez nasze zmysły, dlatego poza rolą obserwatora istotne w ocenie krajobrazu będzie także miejsce, w którym obserwator się znajduje i z którego krajobraz jest kontemplowany. W takim rozumowaniu sama ocena krajobrazu powinna zatem skupić się na percepcyjnym podejściu do przestrzeni i na jej walorach estetycznych.

W konsekwencji krajobraz postrzega się jako zasób, który należy chronić, aby realizować cele rozwoju trwałego. Należy w tym miejscu podkreślić, że ochrona krajobrazu powinna odbywać się na wszystkich płaszczyznach, - należy go zatem traktować jako element:

- (1) rzeczywistości fizycznej (matterscape),
- (2) przestrzeni społeczno-prawnej (powerscape),
- (3) mentalny (mindscape).

Projekt planu w swoim zakresie nie zmienia w znaczący sposób dotychczasowego krajobrazu, gdyż proponowana funkcja zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej ma swoje odzwierciedlenie w stanie istniejącym lub bezpośrednim sąsiedztwie. Projektowane

zagospodarowanie będzie wykorzystywało naturalne predyspozycje środowiska, a zapisy dążące do zintensyfikowania inwestycji respektują lokalne uwarunkowania i charakter zabudowy. Wprowadzana nowa zabudowa nie będzie swoimi gabarytami odbiegać od zabudowy w sąsiedztwie i stanowić będzie jedynie jej uzupełnienie. Projekt planu nie zakłada lokalizacji zabudowy, która mogłaby zaburzyć ład przestrzenny w tej części Złotnik.

8.9 Oddziaływanie na zasoby naturalne

Projekt planu nie obejmuje swoim zasięgiem miejsc występowania udokumentowanych złóż zasobów naturalnych i nie przewiduje wprowadzania jednostek, które mogłyby ewentualnie kolidować z eksploatacją złóż na terenach sąsiadujących. Natomiast tereny objęte planem leżą w granicach obszaru objętego koncesją nr 3/2019/Ł z 12.04.2019 r. na poszukiwanie i rozpoznawanie złóż ropy naftowej i gazu ziemnego oraz wydobywanie ropy naftowej i gazu ziemnego ze złóż w obszarze „Szamotuły – Poznań Północ”, ważną do 12.04.2029 r. udzielonej przez Ministra Środowiska na rzecz PGNiG.

8.10. Oddziaływanie na zabytki i dobra materialne

Projekt planu nie obejmuje swoim zasięgiem archeologicznych stref ochrony konserwatorskiej i nie znajdują się na nim inne zabytki objęte ochroną konserwatorską.

Projektowane przeznaczenie nie powoduje negatywnego oddziaływania na zabytki i dobra materialne znajdujące się poza obszarem planu, gdyż z takimi się nie styka, jego skala jest niewielka, a przeznaczenie nieuciążliwe.

8.11. Transgraniczne oddziaływanie

Zapisy projektu planu nie przewidują realizacji inwestycji mogących wpłynąć na integralność obszarów objętych ochroną oraz przekraczających swym oddziaływaniem nieruchomości, na której mają być realizowane. Skumulowane oddziaływanie na elementy środowiska skutków realizacji zapisów projektu planu nie będzie mieć zasięgu transgranicznego.

9. Rozwiązania alternatywne

Zaproponowane w projekcie planu zagospodarowanie terenów w miejscowości Złotniki nie będzie wpływać na obszary z nim sąsiadujące oraz nie niesie za sobą negatywnych skutków dla środowiska przyrodniczego, co zapewniają zapisy dotyczące kształtowania środowiska przyrodniczego zawarte w projekcie planu. Możliwe rozwiązania alternatywne zostały przeanalizowane na etapie sporządzania koncepcji planu.

Wprowadzenie zainwestowania poprzez zapisy planu na analizowanym terenie nie wpłynie negatywnie na środowisko przyrodnicze, które w sąsiedztwie już zostało znacznie przekształcone. Biorąc pod uwagę tendencje do rozwoju terenów inwestycyjnych, teren opracowania może zostać zagospodarowany w sposób odbiegający od preferowanego, zbyt intensywnie w oparciu o decyzje administracyjne. Zaproponowane w projekcie planu przeznaczenie terenu jest optymalne, najbardziej pożądane przez właścicieli nieruchomości i mieszkańców tej części Złotnik i respektujące walory przyrodnicze tego miejsca.

10. Zapobieganie, ograniczanie lub kompensacja przyrodnicza negatywnych oddziaływań na środowisko

W działaniach tych szczególnie nacisk położony powinien być na ograniczenie inwestycji mogących mieć negatywny wpływ na środowisko, a także na zadrzewianie, rekultywację gleby oraz wprowadzanie roślinności, która pozwoli na przywrócenie równowagi przyrodniczej na obszarze gminy. Zapisy projektu planu omówione w rozdziale 8 zapewniają ograniczenie ewentualnego negatywnego oddziaływania na środowisko projektowanych funkcji, jaką są tereny mieszkaniowe jednorodzinne.

Jednocześnie realizacja zapisów planu miejscowego nie spowoduje negatywnego oddziaływania na środowisko przyrodnicze obszarów NATURA 2000, gdyż nie przylega do nich bezpośrednio.

11. Metody analizy skutków realizacji postanowień projektu planu oraz częstotliwość jej przeprowadzania

Analiza skutków realizacji zapisów planu w zakresie funkcji i sposobu zagospodarowania nastąpi po jego uchwaleniu. Monitorowanie zamierzeń inwestycyjnych odbywać się będzie na etapie występowania inwestora o pozwolenie na budowę, a następnie poprzez coroczną analizę zmian w zagospodarowaniu przestrzennym gminy. W zakresie ochrony środowiska prowadzony jest monitoring przeprowadzany przez odpowiednie służby, zarówno ochrony środowiska, przyrody czy sanitarne. Należą do nich m.in. Główny Inspektorat Ochrony Środowiska, Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny, Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny, jak i odpowiednie wydziały urzędu wojewódzkiego, marszałkowskiego, czy powiatowego, jak również powinny badać odpowiednie wydziały Urzędu Gminy Suchy Las. Polega on na corocznej analizie i ocenie stanu poszczególnych komponentów środowiska w oparciu o wyniki pomiarów uzyskanych w ramach państwowego monitoringu (w szczególności dotyczącego: stanu wód powierzchniowych i podziemnych, powietrza, klimatu akustycznego, gleb) oraz na analizie i ocenie innych dostępnych wyników pomiarów i obserwacji. Wyniki monitoringu stanu środowiska przyrodniczego są publikowane w odpowiednich opracowaniach, wydawanych co roku. Ponadto w sąsiedztwie są dokonywane pomiary hałasu komunikacyjnego wykonywane zarówno przez odpowiednich zarządców dróg, jak i służby inspektoratu ochrony środowiska.

Zaleca się analizę i ocenę stanu poszczególnych komponentów środowiska wykonywać co 4 lata, w oparciu o wyniki pomiarów uzyskanych w ramach państwowego monitoringu środowiska oraz innych dostępnych wyników pomiarów i obserwacji, które umożliwiłyby dostosowanie potrzeb monitoringu do lokalnych uwarunkowań i ewentualnych problemów. Za szczególnie istotny uważa się coroczny monitoring jakości wód i powietrza. W przypadku realizacji indywidualnych rozwiązań w zakresie gospodarki ściekowej wskazane jest przeprowadzanie okresowych kontroli dokumentów potwierdzających wywóz nieczystości ze zbiorników bezodpływowych, w tym częstotliwości ich opróżniania, a w przypadku przydomowych oczyszczalni ścieków przeprowadzania okresowych kontroli częstotliwości i sposobu pozbywania się osadów ściekowych.

Jednocześnie poza aspektem środowiskowym, ważny jest aspekt społeczny skutków realizacji zapisów planu. Sporządzający może zbadać stopień zadowolenia mieszkańców gminy z tych postanowień drogą ankietową bądź poprzez wprowadzenie konsultacji społecznych, przeprowadzanych przy okazji analizy wniosków o zmiany w zagospodarowaniu przestrzennym gminy. Wszelkie zmiany w zagospodarowaniu przestrzennym są możliwe do przeglądu w systemach informacji przestrzennej. Na tej podstawie możliwa jest również ocena wpływu

działań inwestycyjnych danych na podstawie analizowanego dokumentu na poszczególne komponenty środowiska. W przypadku negatywnych zmian w środowisku należy wdrożyć działania zapobiegające i kompensujące.

12. Streszczenie

Niniejsza prognoza dotyczy oceny oddziaływania na środowisko projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Złotniki – rejon ulicy Prostej.

Analizie i ocenie poddano projekt uchwały Rady Gminy Suchy Las zawierający ustalenia realizacyjne, a także rysunek projektu planu w skali 1 : 1000.

Zgodnie z obowiązującym Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Suchy Las obszar objęty miejscowym planem zawiera w swych granicach tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej z zabudowa usługową – MU1.

W ww. projekcie planu ustalono następujące przeznaczenie terenu:

- tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej wolno stojącej, oznaczone symbolami MNW;
- tereny dróg dojazdowych, oznaczone symbolami KDD.

Pierwsza część prognozy stanowi ocenę istniejących uwarunkowań środowiska przyrodniczego, z uwzględnieniem podziału na jego poszczególne elementy: obecne użytkowanie terenu, warunki gruntowe, warunki glebowe, rzeźbę terenu, warunki wodne, szatę roślinną i świat zwierzęcy, klimat lokalny i komfort akustyczny, ludzi, zabytki oraz krajobraz. Obszar objęty planem obejmuje teren po południowej stronie ulicy Prostej na odcinku od ulicy Jelonkowej do ulicy Kalinowej w Złotnikach i obejmuje powierzchnię ok. 0,66 ha. Granice terenu wyznacza:

- od strony północno zachodniej: północno-zachodnia granica ulicy Prostej,
- od strony północno wschodniej: południowo-zachodnia granica ulicy Kalinowej,
- od strony południowo wschodniej: południowo-wschodnie granice działek o nr ewid. od 136 do 140/3,
- od strony południowo zachodniej: południowo-zachodnia granica ulicy Jelonkowej.

Obszar obejmuje tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej oraz działalności gospodarczej przy fragmencie ul. Prostej.

Natomiast druga część odnosi się do konkretnych zapisów projektu planu w kontekście ich zgodności z przepisami prawa dotyczącymi ochrony środowiska, jak również ich oddziaływania na poszczególne komponenty. Prognoza wykazuje, iż zapisy projektu planu nie spowodują realizacji inwestycji wpływających w znacznym stopniu negatywnie na środowisko na analizowanym obszarze oraz w jego otoczeniu. Ponadto intencją stworzenia zapisów planu było wprowadzenie nowego i usankcjonowanie istniejącego zainwestowania w oparciu o panujące obecnie w ochronie środowiska standardy i dostosowanie treści do obowiązujących w tym zakresie regulacji prawnych. W prognozie odniesiono się m.in. do zapisów ustawy Prawo ochrony środowiska, o ochronie przyrody, Prawo wodne oraz przytoczono konkretne zapisy projektu planu, spełniające wymogi wynikające z tych i innych ustaw. Dotyczą one m.in. gospodarki wodami opadowymi i roztopowymi, gospodarki odpadami, zagospodarowania ścieków, mas ziemnych.

Na obszarze opracowania nie przewiduje się większych zmian rzeźby terenu, większym przekształceniom mogą ulec tereny pod nowymi budynkami, co związane jest z ich posadowieniem i fundamentowaniem. Wszelkie tego typu przekształcenia, prowadzące do wprowadzenia nowego zainwestowania, w postaci nowych budynków i obsługującej je infrastruktury komunikacyjnej, wiązą się z nieodwracalnym zniszczeniem powierzchni ziemi i gleby. Mogą w ten sposób powstawać nowe formy antropogeniczne, takie jak: zwałowiska, nasypy, powierzchnie niwelowane. Z tego powodu ważnymi zapisami projektu planu są ustalenia określające maksymalne

powierzchnie zabudowy oraz udział powierzchni biologicznie czynnych. Pozwolą one na pozostawienie niezabudowanych obszarów o nienaruszonej powierzchni terenu i zbliżonym do naturalnego podłożu gruntowym.

W wyniku wprowadzonego zapisami planu zainwestowania warunki podłoża na przedmiotowym obszarze mogą ulec pewnym zmianom. W miejscach wprowadzenia zabudowy i lokalizacji elementów infrastruktury technicznej i dojazdów nastąpi uszczelnienie powierzchni kosztem obszarów biologicznie czynnych. Pod względem warunków geologiczno-inżynierskich przedmiotowy teren nie przedstawia trudności dla sytuowania budynków.

Można stwierdzić, że projektowana funkcja mieszkaniowa jednorodzinna, w odniesieniu do przyjętych wskaźników zabudowy i powierzchni biologicznie czynnej, niewielka skala opracowania oraz ustalenia dotyczące odprowadzania ścieków, nie będą wpływać na główne założenia poprawy stanu wód.

Realizacja zapisów planu nie wpłynie na faunę obszaru analizowanego ze względu na jedynie zwiększenie terenów zabudowy w sąsiedztwie już istniejącej. Wprowadzana zabudowa ma być lokalizowana w sposób planowy, a zatem nie pogarszający walorów przyrodniczych danego terenu. Tym samym projektowana funkcja i stopień intensyfikacji zabudowy nie powinny oddziaływać w większym stopniu na faunę występującą w gminie Suchy Las.

Realizacja projektowanej zabudowy na obszarze opracowania nie spowoduje negatywnego transgranicznego oddziaływania na stan środowiska. Projektowane zainwestowanie sankcjonowane zapisami analizowanego projektu planu ogranicza możliwości wprowadzania funkcji uciążliwych, a więc takich które generują uciążliwości związane z hałasem lub zanieczyszczeniami powietrza, będące przedsięwzięciami mogącymi zawsze lub potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko.

Wprowadzenie nowej infrastruktury pozostanie nie bez znaczenia dla istniejących na terenie opracowania roślin i zwierząt. Niemniej jednak zmiany zawarte w omawianym dokumencie nie wpłyną diametralnie na rozerwanie siedlisk, gdyż nie mają one charakteru wielkoskalowego i uwzględniają uwarunkowania przyrodnicze. Jednakże każde nowe zainwestowanie na terenie niezagospodarowanym przyczynia się do niszczenia gatunków występujących samoczynnie. Często nie są to gatunki cenne, ale z punktu widzenia różnorodności biologicznej ważne. Dlatego też projekt planu określa postępowanie w zakresie ochrony zasobów przyrodniczych i tym samym zapewnia warunki do podtrzymania bioróżnorodności biologicznej m.in. poprzez określenie powierzchni terenu biologicznie czynnego.

Projekt planu miejscowego nie będzie znacząco wpływał na warunki życia społeczności lokalnej. Wprowadza jedynie w nieznacznym stopniu nowe zainwestowanie. Zapisy projektu planu miejscowego odnosząc się do sfery ochrony środowiska przyrodniczego i krajobrazu kulturowego oraz kształtowania ładu przestrzennego dają podstawy do rozwijania terenów inwestycyjnych przy jednoczesnym podnoszeniu komfortu życia i dbałości o środowisko. Ponadto w przypadku niniejszego terenu zabezpieczają skutecznie teren przed nową zabudową, inną niż zabudowa mieszkaniowa oraz przed zabudową o niekontrolowanych parametrach technicznych. Ustalenia planu nie wprowadzają funkcji generujących hałas, jednakże uwzględniają przepisy wymagające zachowania dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku: jak dla terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej na terenie MNW. Dają tym samym wytyczne przy dalszym projektowaniu ładu przestrzennego do zabezpieczenia maksymalnego komfortu życia mieszkańców w tym zakresie. Podobnie dzieje się w zakresie zanieczyszczeń emitowanych do powietrza przez poruszające się pojazdy.

Projekt planu w swoim zakresie nie zmienia w znaczący sposób dotychczasowego krajobrazu, gdyż proponowana funkcja zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej ma swoje odzwierciedlenie w stanie istniejącym lub bezpośrednim sąsiedztwie. Projektowane

zagospodarowanie będzie wykorzystywało naturalne predyspozycje środowiska, a zapisy dążące do zintensyfikowania inwestycji respektują lokalne uwarunkowania i charakter zabudowy. Wprowadzana nowa zabudowa nie będzie swoimi gabarytami odbiegać od zabudowy w sąsiedztwie i stanowić będzie jedynie jej uzupełnienie. Projekt planu nie zakłada lokalizacji zabudowy, która mogłaby zaburzyć ład przestrzenny tej części Złotnik.

Projekt planu nie obejmuje swoim zasięgiem miejsc występowania udokumentowanych złóż zasobów naturalnych i nie przewiduje wprowadzania jednostek, które mogłyby ewentualnie kolidować z eksploatacją złóż na terenach sąsiadujących. Natomiast tereny objęte planem leżą w granicach obszaru objętego koncesją nr 3/2019/Ł z 12.04.2019 r. na poszukiwanie i rozpoznawanie złóż ropy naftowej i gazu ziemnego oraz wydobywanie ropy naftowej i gazu ziemnego ze złóż w obszarze „Szamotuły – Poznań Północ”, ważną do 12.04.2029 r. udzielonej przez Ministra Środowiska na rzecz PGNiG.

Projekt planu nie obejmuje swoim zasięgiem archeologicznych stref ochrony konserwatorskiej i nie znajdują się na nim inne zabytki objęte ochroną konserwatorską.

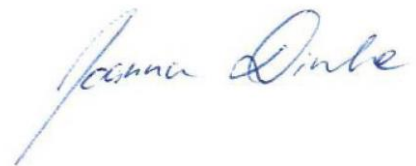
Projektowane przeznaczenie nie powoduje negatywnego oddziaływania na zabytki i dobra materialne znajdujące się poza obszarem planu, gdyż z takimi się nie styka, jego skala jest niewielka, a przeznaczenie nieuciążliwe.

Ponadto w prognozie zawarto informację o braku konieczności wprowadzania rozwiązań alternatywnych do zaproponowanych w projekcie planu, o braku oddziaływania transgranicznego w trakcie realizacji zapisów planu, a także o metodach monitoringu i częstotliwości jego przeprowadzania.

OŚWIADCZENIE

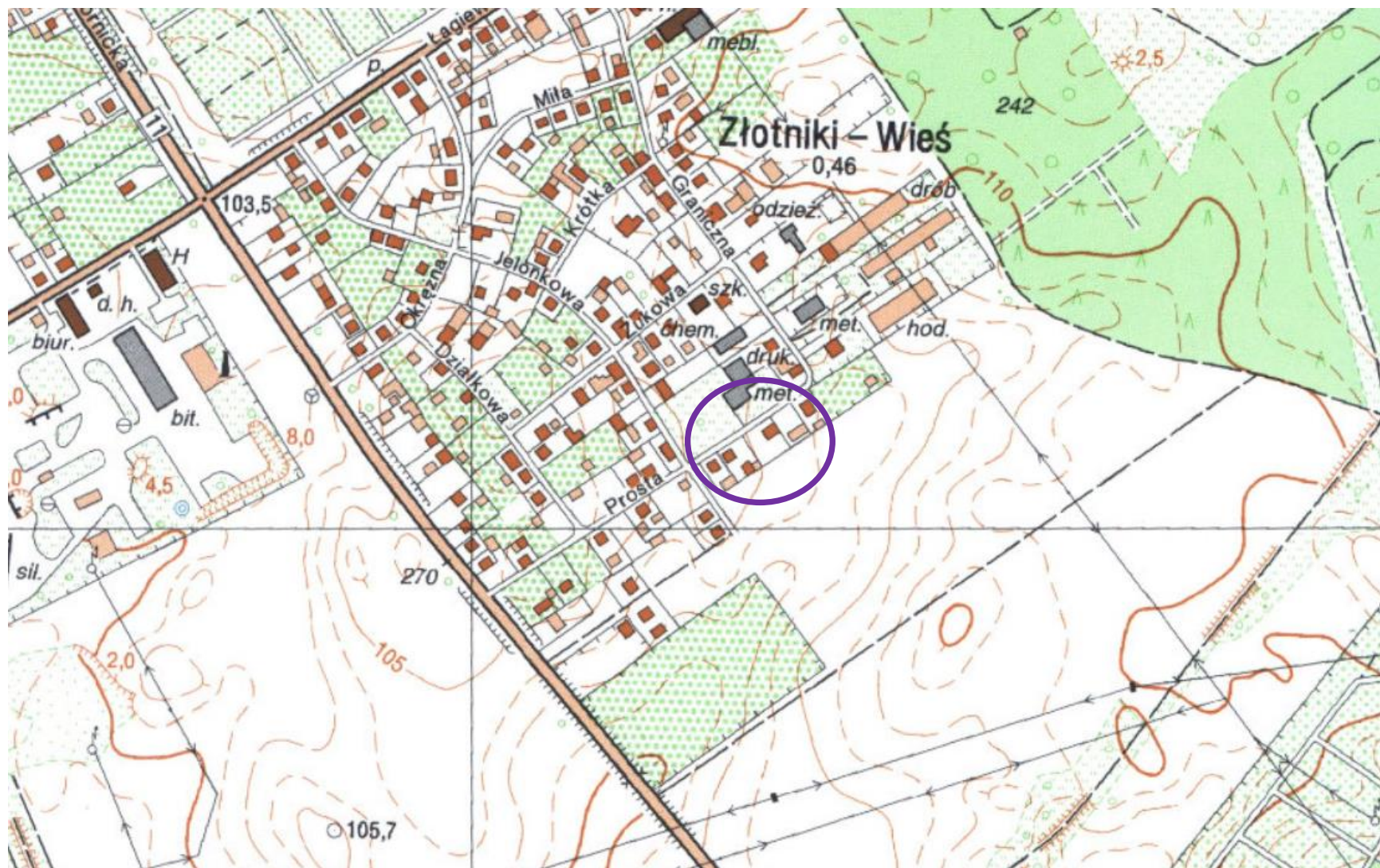
Niniejszym oświadczam, iż spełniam wymagania określone w art. 74a ust. 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2023 r., poz. 1094 ze zm.) i jestem autorką Prognozy oddziaływania na środowisko na potrzeby miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Złotniki - rejon ulicy Prostej. Jestem świadoma odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.

Joanna Dimke

ZAŁĄCZNIK NR 1

LOKALIZACJA OBSZARU OPRACOWANIA NA TLE MAPY TOPOGRAFICZNEJ

ZAŁĄCZNIK NR 2

POŁOŻENIE OBSZARU OPRACOWANIA WZGLĘDEM OBSZARÓW CHRONIONYCH

